

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZΩΗ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 107ον | Ἰανουάριος 2017 | 4308

ΤΡΕΧΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΛΑΒΟΥΝ ... ΤΟ ΑΓΧΟΣ

ΕΠΟΧΗ τῆς ταχύτητας ἡ ἐποχή μας. Κανένας δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ. Ἡ ἐποχή μας καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς δὲν βαδίζουν, τρέχουν. Ὅλα καὶ ὅλοι σήμερα βιάζονται. Μοιάζουν σὰν διωκόμενοι. Ὅδηγοῦν αὐτοκίνητο; Δὲν τοὺς ἀρκεῖ ἡ κανονικὴ ταχύτητα. Τοὺς μεθάει τὸ γκάτσι. Δὲν ὑπολογίζουν τοὺς κινδύνους. Τρέχουν διαρκῶς νὰ προλάβουν. Νὰ προλάβουν τί; Τὸ ἄγχος, τὸ στρές, τὴν ἀνησυχία, τὸν ἐκνευρισμό, τοὺς διαπληκτισμούς, τὴν αὐτοταλαιπωρία, τὴν αὐτοκαταπίεση.

Δὲν εἶναι, λοιπόν, ἡ ὑπερβολικὴ βιασύνη, χωρὶς σοβαρὰς δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις. Αὐτὴ ἡ συνεχὴς βιασύνη δημιουργεῖ τὸ κλίμα γιὰ μιὰ ἀυξανόμενη ἐπιθετικότητα, γιὰ μιὰ ἐπικίνδυνη νευρικότητα, γιὰ μιὰ ἀγχώδη ἀνυπομονησία. Ἡ βιασύνη τροφοδοτεῖ τὴν νευρικότητα καὶ ἡ νευρικότητα μὲ τὴ σειρά τῆς, τροφοδοτεῖ τὴ βιασύνη. Ἔνας, δηλαδή, ἀληθινὸς φαῦλος κύκλος ἀπὸ τὸν ὁποῖο τελικὰ βγαίνει ἐξουθενωμένος ὁ ἄνθρωπος.

Μποροῦν μέσα σ' ἓνα τέτοιο νοσηρὸ κλίμα ἀνυπομονησίας, νευρικότητας, ἄγχους καὶ ταραχῆς νὰ ἀναπτυθοῦν φιλικές, ἀνθρώπινες σχέσεις; Νὰ ὑπάρξει ἀρμονικὴ συνεργασία; Ἡ συνύπαρξη, ἡ συνεργασία, προϋποθέτει ἀτμόσφαιρα ψυχικῆς γαλήνης καὶ ἡρεμίας. Ἡ ἀνυπομονησία καὶ τὸ ἀδιάκοπο λαχάνιασμα εὐκολὰ προκαλοῦν ἐκνευρισμούς καὶ συγκρούσεις. Καὶ εἶναι ἐπόμενο, γιὰ τὸ βιαστικὸς ἄνθρωπος καταντᾶ νὰ γίνεται ὁ ἀνυπόμονος ἄνθρωπος. Οἱ ἀνθρώπινες, οἱ διαπροσωπικὲς σχέσεις, οἱ φιλικὲς καὶ ἐγκάρδιες, χάνονται ἀπὸ τὴ στιγμή πού μηχανοποιοῦνται. Χάνουν τὴ ζεστασιά τους, τὴν ψυχὴ τους. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ τραγικόν. Πῶς νὰ ἀνοίξεις τὴν καρδιά σου, νὰ ἀποκαλύψεις τὴν ψυχὴ σου, νὰ συζητήσεις σοβαρὰ προβλήματα καὶ νὰ πάρεις ὑπεύθυνες ἀπαντήσεις ἀπὸ ἄνθρωπο πού τὸν βλέπεις καὶ τὸν αἰσθάνεσαι νὰ «στέκεται στὰ κάρβουνα»; Ποιὰ ἱατρικὴ, ἐπὶ παραδείγματι, νὰ ἀσκήσει ὁ βιαστικὸς καὶ ἀνυπόμονος γιαντρός, πού δὲν γνωρίζει τὸν ἀσθενή του παρὰ μόνο ἀπὸ τὶς ἐξετάσεις του; Καὶ δὲν εἶναι ἡ μοναδικὴ περίπτωση.

Νὰ ἔλθουμε στὴν οἰκογένεια; Ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα, οἱ πάντοτε βιαστικοὶ καὶ ἀνυπόμονοι, πού νομίζουν πῶς ὅλοι καὶ ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν οἰκογένειά τους, αὐτοὺς περιμένουν νὰ τὰ διεκπεραιώσουν, καταντοῦν ἀκατάλληλοι νὰ βοηθήσουν τὸ σπῆτι τους. Πῶς νὰ βοηθήσουν τὰ παιδιά τους, ἀφοῦ δὲν ἔχουν καιρὸ νὰ ἀσχοληθοῦν μαζί τους; Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν ἔχουν, βρίσκονται ἄλλοι ἐπιτίθειοι καὶ ἐπικίνδυνοι, γιὰ νὰ ἀσκήσουν τὸ ὑπεύ-

θυνο ἔργο τῆς ἀγωγῆς.

Χρειάζεται, λοιπόν, πρῶτα-πρῶτα μιὰ ἱεράρχηση στὴν χρησιμοποίηση καὶ ἀξιοποίηση τοῦ χρόνου. Κανένας δὲν ἀμφισβητεῖ, πῶς σήμερα οἱ βιοτικὲς ἀνάγκες ἔχουν αὐξηθεῖ. Τὰ καθημερινὰ προβλήματα πολλὰ. Οἱ ἐργασίες συχνὰ μᾶς πιέζουν καὶ μᾶς καταπιέζουν. Δὲν μπορούμε νὰ ἐπαρκέσουμε σὲ ὅλα. Χρειάζεται ἐπομένως κάποια ἱεράρχηση. Ἀξιολόγηση. Ἔνας προγραμματισμός. Ποιὸ εἶναι τὸ πρῶτο, τὸ δεύτερο, τὸ τρίτο. Νὰ τὰ βάλουμε σὲ κάποια σειρά. Νὰ διαγράψουμε τὰ περιττὰ καὶ περισσότερο τὰ ἐπιβλαβῆ καὶ ἀμαρτωλά. Ὁ Κύριος μᾶς προτρέπει νὰ ἀποφεύγουμε «πᾶν ρῆμα ἄργόν» (Ματθ. 1β' 36). Λόγια ἄσκοπα καὶ ἄχρηστα. Συζητήσεις περιττές, ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες. Καὶ πόσες τέτοιες χρονοβόρες ματαιολογίες γίνονται καθημερινῶς πού μᾶς ἐξαντοῦν καὶ μᾶς ἀποσποῦν ἀπὸ τὸ κύριο ἔργο μας! Κάτι τέτοιο μᾶς ἔλεγαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι:

«Ἀσχολούμενος ἐφ' ἃ οὐ δεῖ, ὀλίγος ἔσθ' ἐφ' ἃ δεῖ». Ὅταν ἀσχολεῖσαι μὲ αὐτὰ πού δὲν πρέπει καὶ δὲν σοῦ χρειάζονται, ὅταν κατατρίβεσαι μὲ περιττὰ καὶ ἀνώφελα πράγματα, τότε θὰ καταλήξεις νὰ μὴν ἐπαρκεῖς γιὰ ἐκεῖνα πού πρέπει νὰ κάνεις καὶ σοῦ εἶναι ἀπαραίτητα. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὁ χρόνος δὲν κερδίζεται μὲ τὴν βιασύνη καὶ τὴν ἀνυπομονησία. Κερδίζεται μὲ τὴν ἡρεμὴ καὶ ἀξιολογικὴ χρῆση. Πέραν ὧρων αὐτῶν ὁ χρόνος πού δὲν χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν πνευματικὴ μας συγκρότηση, γιὰ τὴν ἠθικὴ μας πρόοδο, γιὰ νὰ σκύψουμε καὶ νὰ μελετήσουμε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, πού δὲν ἀξιοποιεῖται σὲ ἔργα ἀγάπης, ἀφήνει βαθὺ κενόν. Δημιουργεῖ νευρικότητα, ἀνικανοποίητο μέσα στὴν ψυχὴ. «Ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζόμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας» (Γαλάτ. στ' 10), μᾶς προτρέπει ὁ ἀκούραστος Ἀπόστολος. Νὰ τὸ μυστικὸ γιὰ τὴν ψυχικὴ ἡρεμία καὶ σωστὴ ἀξιοποίηση τοῦ χρόνου μας.

Χρειάζεται ἱεράρχηση στὴν χρησιμοποίηση καὶ ἀξιοποίηση τοῦ χρόνου. Δὲν μπορούμε νὰ ἐπαρκέσουμε σὲ ὅλα. Ἀξιολόγηση. Ὁ Κύριος μᾶς προτρέπει νὰ ἀποφεύγουμε «πᾶν ρῆμα ἄργόν» (Ματθ. 1β' 36). Λόγια ἄσκοπα καὶ ἄχρηστα. Συζητήσεις περιττές, ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες.

Ἐχθρὸς τῆς χαρᾶς;

Α΄

«Ὁ Χριστιανισμὸς χαρακτηρίζεται συχνὰ ὡς ἐχθρὸς τῆς χαρᾶς. Δὲν εἶναι μόνο κατηγορία. Ἀποτελεῖ καὶ παρεξήγηση ὀρισμένων Χριστιανῶν ποὺ δὲν γνώρισαν τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς πίστεως. Νομίζουν πὼς ζοῦν τὴν πραγματικὴ πνευματικὴ ζωὴ, ὅταν ἔχουν τὸ πρόσωπό τους σκυθρωπὸ, πένθιμη ἔκφραση, τὴ χαρὰ στὰ ἀπαγορευμένα».

Παρεξήγηση πρώτου μεγέθους. Ἀκριβῶς γιατί τὸ ἐντελὸς ἀντίθετο συμβαίνει. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ἐχθρὸς τῆς χαρᾶς. Αὐτὸς πρῶτος διακήρυξε τὴν ἀνάγκη τῆς χαρᾶς καὶ τὴν πρόσφερε στοὺς ἀνθρώπους σὲ ὅλη τὴν καθαρότητα καὶ πληρότητά της. Ἀπὸ τὸν ἔρχομό Του στὴ γῆ ὡς τὴν Ἀνάστασι καὶ τὴν Ἀνάληψή Του, ὁλόκληρη ἡ ζωὴ Του ἦταν ἕνα μῆνυμα χαρᾶς, μιὰ προσφορὰ ἐλπίδας, δυνάμεως, πίστεως, αἰσιοδοξίας. Ἀπὸ τὸ ἀγγελικὸ σάλπισμα κατὰ τὴ θεία Γέννηση: **«Εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ»**, (Λουκᾶ β΄ 10) ἕως τὴν πλημμύρα τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Ἀναλήψεως: **«Υπέστρεψαν μετὰ χαρᾶς μεγάλης»** (Λουκ. κδ΄ 52), ἡ χαρὰ κυριαρχοῦσε σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς γίνινης πορείας Του.

Ὁ ἔρχομός Του στὴ γῆ ἀναγγέλθηκε ὡς Εὐαγγελισμός. Καὶ ἡ θεϊκὴ διδασκαλία Του Εὐαγγέλιο χαρακτηρίστηκε. Εὐχάριστο μῆνυμα, λοιπόν, ὁ ἔρχομός Του. Χαροῦμενο ἄγγελμα τὸ περιεχόμενο τῆς διδασκαλίας Του. Ἀλλὰ καὶ τὰ θαύματά Του σὲ τί ἀπέβλεπαν; Τί πρόσφεραν στοὺς πονεμένους καὶ βασανισμένους ἀνθρώπους; Ἀσφαλῶς ὄχι τὴ λύπη, ἀλλὰ τὴ χαρὰ. Ἀπὸ τὴ δυστυχία τοὺς μετέφεραν στὴν εὐτυχία. Σκεπτόμαστε τί αἰσθήματα δημιούργησε ὁ Κύριος, ὅταν θεράπευε τοὺς ἀσθενεῖς, ἀνόρθωνε τοὺς παράλυτους, χάριζε τὸ φῶς στοὺς τυφλοὺς, ἀνάσταινε νεκροὺς;

Ὁ ἔρχομός Του στὴ γῆ αὐτὸ ἤθελε νὰ διακηρύξει. Νὰ μᾶς διαβεβαιώσει γιὰ τὴν ἀγάπη Του. Νὰ μᾶς ἐγγυηθεῖ τὴ συνδιαλλαγὴ καὶ τὴ συμφιλίωση μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα. Νὰ κάνει νὰ θριαμβεύσει ἡ νίκη τῆς ἀλήθειας πάνω στὸ ψέμα. Νὰ δείξει στὸ λαὸ ποὺ καθόταν **«ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου»**, πὼς τὸ **«φῶς τὸ μέγα»** ἔλαμψε στὴ γῆ καὶ φυγάδευσε τὰ τρομερὰ νυχτοπούλια τῆς νύχτας ποὺ κατέτρωγαν τὶς ψυχὰς καὶ κατατυραννοῦσαν τὶς συνειδήσεις καὶ φυγάδευαν τὴ χαρὰ. Διπλαρὴ νὰ διώξει τὴν πηγὴ τῆς δυστυχίας μέσα ἀπὸ τὶς καρδιὰς καὶ νὰ φέρει τὴν ἀληθινὴ χαρὰ.

Υπάρχει ὁμως καὶ κάτι ἰδιαίτερο ποὺ φανερῶνει καὶ τονίζει τὴν προσφορὰ τῆς χαρᾶς ἀπὸ τὸν Χριστό. Ὅσοι διατηροῦν καὶ τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ἀποδεχθοῦν μιὰ πρόσκληση, ἕνα προσκλητήριο καὶ νὰ παρευρεθοῦν στὴ χαρὰ ἐνὸς γάμου μαζί μὲ τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου, τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητὲς Του. Καὶ νὰ θαυμάσουν ἐκεῖ τὴ στάση τοῦ Θεανθρώπου. Δὲν παρευρίσκεται

ἀπλῶς στὴ χαρὰ τοῦ γάμου -κάτι ποὺ ἀσφαλῶς πρέπει νὰ παραξενεύει τοὺς κατήγορους τοῦ Χριστιανισμοῦ. Συμμετέχει σ' αὐτή. Καὶ ὅταν ἡ χαρὰ πάει νὰ ἐπισκιασθεῖ ἀπὸ τὴν ἔλλειψη οἴνου, δὲν διστάζει νὰ πραγματοποιήσει τὸ πρῶτο Του θαῦμα.

Τί σημαίνει αὐτό; Εἶναι ἕνα θαῦμα ποὺ διατρανώνει τὴν μεγάλη ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ στοὺς ἀνθρώπους. Φανερῶνει τὴ συμμετοχὴ Του στὰ προβλήματά τους, στὶς χαρὰς καὶ στὶς λύπες τους. Τὸ πρῶτο θαῦμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι μιὰ πρόκληση καὶ ἕνα σκάνδαλο γιὰ τοὺς διαρκῶς θλιμμένους, τοὺς χωρὶς πραγματικὴ πίστη καὶ ἐλπίδα στὸν Θεό. Τοὺς θλιμμένους ποὺ καταντοῦν θλιβεροί, γιατί δὲν γνώρισαν τὸ χριστιανικὸ μῆνυμα τῆς χαρᾶς ποὺ πρόσφερε ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ αὐτοί, δυστυχῶς, δὲν βρίσκονται μονάχα στοὺς μακρὰν τῆς πίστεως. Βρίσκονται κάποτε καὶ στοὺς χώρους τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν, πὼς ὁ Χριστὸς μᾶς προσκαλεῖ κάθε τόσο σ' ἕνα γάμο, σ' ἕνα «πασχαλινὸ τραπέζι», γιὰ νὰ συμμετάσχουμε στὴ χαρὰ τοῦ γάμου τῆς ψυχῆς μὲ τὸν οὐράνιο Νυμφίο καὶ τοῦ εὐχαριστιακοῦ Δείπνου. Γιὰ νὰ ὑπάρχει μιὰ συνεχῆς τροφοδοσία καὶ ἀνανέωση τῆς χαρᾶς.

Ἡ παρουσία τῆς Παναγίας, τοῦ Κυρίου καὶ τῶν μαθητῶν στὸ γάμο τῆς Κανᾶ, εἶναι ἕνα προσκλητήριο χαρᾶς γιὰ ὅλους μας. Μᾶς προσφέρει συγχρόνως ἕνα μεγάλο μυστικὸ, τὸ μυστικὸ τῆς χαρᾶς. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀγάπη, τὴν προσφορὰ τῆς ἀγάπης. Τὸ μυστικὸ τῆς χαρᾶς, τῆς ἀληθινης, βρίσκεται ἐκεῖ: Στὴν ἀγάπη. Ὁ Χριστιανὸς ἀντλεῖ πλημμύρα χαρᾶς ἀπὸ τὴν ἀγάπη. Χαρὰ χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς ἀνιδιοτελεῖ προσφορὰ δὲν ὑπάρχει. Ὅποιος προσφέρει ἀγάπη, βρίσκει χαρὰ, ζεῖ τὴ χαρὰ, ζεῖ τὸ πλήρωμα τῆς χαρᾶς. Πολλαπλασιάζοντας μὲ τὴν ἀγάπη τοὺς εὐτυχισμένους, πολλαπλασιάζει μέσα του τὴ χαρὰ, ὅπως ὁ Χριστὸς μετέβαλε τὸ νερὸ σὲ κρασί. Τὸ θαῦμα τῆς Κανᾶ καὶ ἡ χαρὰ ποὺ ἀπέρευσε ἀπὸ αὐτό, εἶναι μιὰ ἐγγύηση καὶ μιὰ πρόγευση καὶ τῆς αἰώνιας χαρᾶς καὶ μακαριότητος.

Ἐδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται ὁ λυτρωτικὸς, ὁ ἀπελευθερωτικὸς χαρακτήρας τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Ἀπομυζᾷ ὁ ἐγωιστὴς καὶ ἀχόρταστος καὶ ἀνικανοποίητος μένει. Προσφέρει ἡ ἀγάπη καὶ πλουτίζει καὶ πλουτίζεται. Ποτάμι ποὺ ξεχύνεται ἡ ἀγάπη καὶ κάνει τὴν ἔρημο παράδεισο. Συγκρατεῖ τὰ νερά του ὁ ἐγωισμὸς καὶ δημιουργεῖ τέλματα πνιγερὰ. Ὑψώνει τεῖχη ὁ ἐγωκεντρισμὸς ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους καὶ φυλακίζει τὶς καρδιὰς καὶ τὶς κάνει νὰ ἀσφυκτιοῦν. Γκρεμίζει τὸ τεῖχος τοῦ μονωτισμοῦ ἡ ἀγάπη καὶ πλησιάζει τὶς καρδιὰς καὶ τὶς γεμίζει μὲ χαρὰ ἀνέκφραστη καὶ σταθερή. Ἐχθρὸς, λοιπόν, ἢ χορηγὸς τῆς χαρᾶς ὁ Χριστὸς καὶ ἡ ἀγάπη Του;

«Τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν»

Μιὰ ἐρώτηση καὶ μιὰ ἀπάντηση, ποὺ ξεπερνῶν καὶ τὴ διαστημικὴ ἐποχὴ μας. Ἡ ἐρώτηση: «**Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;**». Καὶ ἡ ἀπάντηση: «**Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.. καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν**».

Ὁ νομικὸς ζητᾷ τὸ ὄχημα γιὰ τὴ μεγάλη πτήση στὸ διάστημα, γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ὑπογραμμίζει, πῶς δὲν θὰ κατακτήσει τὸν Οὐρανὸ, ἐὰν προηγουμένως δὲν κατακτήσει τὴ γῆ. Τὸ οὐράνιο ὄχημα δὲν ἀπογειώνεται παρὰ μονάχα ἀπὸ γῆινο διάδρομο. Τὴν ἀνυψωτικὴ δύναμη τὴν τροφοδοτεῖ μονάχα ἡ φλόγα καὶ τὸ πύρωμα τῆς ἀγάπης. Ἄν ἀτενίζεις τὸν οὐρανὸ χωρὶς νὰ κοιτάξεις καὶ τὴ γῆ, μεταθέτεις καὶ δὲν λύνεις τὸ πρόβλημα. Τοῦ λοιποῦ δὲν ὑπάρχει πρόβλημα ἄλλης ζωῆς, ἀλλὰ αὐτῆς ἐδῶ τῆς ζωῆς. Τὸ εἰσιτήριο τοῦ οὐρανοῦ ἐκδίδεται στὴ γῆ.

* * *

Ὁ κίνδυνος, λοιπόν, καιροφυλακεῖ σὲ κάθε μας βῆμα. Νὰ ποθοῦμε τὸν Οὐρανὸ καὶ νὰ λησμονοῦμε τὴ γῆ. Νὰ παίρνομε λανθασμένο δρόμο, ποὺ δὲν βγάζει πουθενά. Γιατὶ ξεχνᾶμε τὸ μυστικὸ, ποὺ μᾶς ἀποκάλυψε ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ τὸ μυστικὸ αὐτὸ μᾶς λέει, πῶς θὰ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, γιὰ νὰ ἔχεις ζωὴ αἰώνια.

Ἀλλὰ ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ πλησίον, ποὺ ἀντὶ νὰ τὸν εὐεργετήσουμε μᾶς εὐεργετεῖ; Ἡ μάλλον αὐτός, ποὺ τὸν εὐεργετοῦμε μὲ τὸ τίποτα καὶ μᾶς ἀνταποδίδει τὸ πᾶν; Αὐτὸς ποὺ τοῦ προσφέρουμε τὸ προσωρινὸ καὶ μᾶς ἐξασφαλίζει τὸ αἰώνιο; Τοῦ δίνουμε κάτι ἀπὸ τὴ γῆ καὶ μᾶς προσφέρει ὀλόκληρο τὸν Οὐρανὸ;

Ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον; Εἶναι αὐτὸς ποὺ βρίσκειται κοντά μας, ἔρχεται αὐθόρμητα ἢ ἀπάντησιν. Ποιὸς ὅμως εἶναι κοντά μας; Αὐτὸς ποὺ εἶναι κοντά μας τοπικά, σωματικά εἶναι καὶ ψυχικά; Ὁ γείτονάς μας, ὁ συνάδελφός μας, ὁ συνεργάτης μας, ὁ συμμαθητής μας, ὁ ἀδελφός μας, εἶναι κοντά μας. Εἶναι ὅμως μέσα στὴν καρδιά μας; Ἄν δὲν εἶναι κοντὰ στὴν καρδιά μας, ὅσο πλησίον μας κι ἂν βρίσκεται, θὰ στέκεται πολὺ μακριά μας.

Αὐτὸ μᾶς τονίζει ὁ Κύριος μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ γίνουν πλησίον μας. Ὅλες οἱ ἀποστάσεις πρέπει νὰ ἐκμηδενιστοῦν. Καὶ τὸ ἀνυπέβλητο παράδειγμα μᾶς τὸ ἔδωσε ὁ ἴδιος, ἀφοῦ ἐκμηδένισε τὴν ἄπειρη ἀπόσταση, ποὺ μᾶς χώριζε. «*Ἐκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη*», γιὰ νὰ γίνει πλησίον μας.

Ποιὰ, ἀλήθεια, ἀπόσταση χώριζε τὸν Θεὸ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο; Καὶ ἡ ἀπόσταση αὐτὴ εἶχε γίνει ἀγεφύρωτη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Καὶ ὁ Θεὸς κατάργησε αὐτὴ τὴν ἀπόσταση. Καὶ ἦλθε ἀνάμεσά μας. Κἀντὶ ἀσύλληπτο. Ἦλθε μέσα μας μὲ τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Ὁ Θεὸς καταργεῖ τὶς ἀποστάσεις καὶ ἔρχεται

μέσα μας! Καὶ μεῖς δυσκολευόμαστε νὰ πλησιάσουμε τοὺς συνανθρώπους μας καὶ νὰ καταργήσουμε τὶς ἀποστάσεις, ποὺ ὁ νοσηρὸς ἐγωισμὸς μας δημιουργεῖ.

Ποιὸς ἄλλος δημιουργεῖ τὶς ἀποστάσεις; Τοπικιστικὲς εἶναι αὐτές; Φυλετικὲς; Κοινωνικὲς διαφορὲς λέγονται; Χάσμα γενεῶν χαρακτηρίζονται; Φύλου καὶ ἡλικίας; Ὅλες ἔχουν μιὰ καὶ μόνη αἰτία, τὸν ἐγωισμὸ. Τὴν ἀπουσία, δηλαδὴ, τῆς ἀγάπης.

* * *

Μπῆκε ἡ ἀγάπη; Καταργήθηκαν ἀμέσως οἱ διαφορὲς καὶ οἱ ἀποστάσεις. Ἀκριβῶς γιατί ἡ ἀγάπη πλησιάζει τὶς καρδιές. Καὶ ὅταν πλησιάζουν οἱ καρδιές, πέφτουν οἱ διαφορὲς καὶ ἐξαφανίζονται οἱ ἀποστάσεις.

Τότε πλησίον δὲν εἶναι μονάχα οἱ κοντινοί, ἀλλὰ καὶ οἱ μακρινοί. Ὅλη ἡ γῆ γίνεται μιὰ γειτονιά, μιὰ οἰκογένεια, ἓνα σπίτι. Γινόμαστε ὅλοι ἀδελφοί. Εἴμαστε ὅλοι ἀδελφοί.

Αὐτὸ θὰ πεῖ πλησίον καὶ αὐτὸ θὰ πεῖ ἀγάπη. Νὰ ἀγαπᾶς σημαίνει νὰ κάνεις πλησίον τὸν κάθε ἄνθρωπο εἴτε στὴ γειτονιά σου ζεῖ εἴτε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κόσμου κατοικεῖ. Πονᾶς τὸ ἴδιο, ἂν ἡ φονικὴ μανία τοῦ πολέμου ἢ ἡ ἀσπλαχνία τῆς προσφυγῆς σαρώνει τὴν Πατρίδα σου ἢ τὴ Μέση Ἀνατολὴ ἢ τὸ Ἀφγανιστάν. Παύουν πᾶ νὰ εἶναι μακρινοί σου οἱ τρόφιμοι τῶν «ψυχιατρειῶν», οἱ κρατούμενοι ἢ οἱ διωγμένοι τοῦ ἀθεϊστικοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ, τὰ σκελετωμένα παιδάκια τοῦ τρίτου κόσμου.

Ὁ νομικὸς ἔθεσε στὸν Ἰησοῦ ἓνα μεταφυσικὸ πρόβλημα καὶ

περίμενε μιὰ ἀνάλογη ἀπάντηση. Ὁ Κύριος τὸν προσγειώνει. Τοῦ δίνει μιὰ ἀνθρώπινη, στὴν κυριολεξία, ἀπάντηση καὶ τοῦ λύνει τὸ πρόβλημα. Ὁ δρόμος, ποὺ ὀδηγεῖ στὸν Θεὸ, περνᾷ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς ἀγάπης. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος νόμος ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης. Ὅταν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τῆς ἀγάπης, τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τότε ὅλα τακτοποιοῦνται. Γιατὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴ εἶναι «**πλήρωμα νόμου**».

Κἀντὶ περισσότερο. Ἡ ἀγάπη εἶναι μίμνηση Θεοῦ. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἀγαπάει, προχωρεῖ ἀπὸ τὸ «**κατ' εἰκόνα**» στὸ «**καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ**», γιὰ τὸ ὅποιο εἶναι δημιουργημένος. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἀληθινὸς ἄνθρωπος, γιατί γίνεται «**κοινωνὸς θείας φύσεως**». Ἐτσι, ὄχι ἀπλῶς ἐξανθρωπίζεται, θεώνεται. Ζεῖ κιόλας τὴν αἰωνιότητα.

Πλησίον δὲν εἶναι μονάχα οἱ κοντινοί, ἀλλὰ καὶ οἱ μακρινοί. Ὅλη ἡ γῆ γίνεται μιὰ γειτονιά, μιὰ οἰκογένεια, ἓνα σπίτι. Γινόμαστε ὅλοι ἀδελφοί. Εἴμαστε ὅλοι ἀδελφοί.

« Ἀδελφοί, ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. Διὸ λέγει ἀναβάς

εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβάς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστό-

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐφεσ. δ' 7-13
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. δ' 12-17

λους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν

ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνωσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ».

ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΘΑΥΜΑ

«Ὁ καταβάς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβάς».

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ κατέβηκε μὲ τὴν ἐνανθρώπησή του στὴ γῆ μας, εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ποὺ μὲ τὴν Ἀνάληψή του ἀνέβηκε στὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ καὶ κάθισε στὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Πατέρα. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια μᾶς παρουσιάζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἰσως φαίνεται βαθιὰ θεολογικὴ. Ὅμως ἔχει πολλὴ σχέση μὲ τὴ ζωὴ μας. Κι αὐτό, γιατί

ΚΑΤΕΒΗΚΕ ΑΠΟ ΑΓΑΠΗ

Ὁ Ἰησοῦς, ὁ Λυτρωτὴς μας «ἐκκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη» (Ψαλμ. 137, 10). Κινούμενος ἀπὸ ἀγάπη γιὰ μᾶς, τὰ πλάσματά του, ἦλθε κοντά μας ὡς δάσκαλος, ὡς ἀδελφός, ὡς γιαιτρὸς ψυχῶν καὶ σωμάτων.

1. Μᾶς μίλησε καθαρὰ καὶ μᾶς πρόσφερε τὴν ἀλήθεια. Χωρὶς σκιές, χωρὶς ὑστεροβουλίες ἢ πλάγιους σκοπούς. Μᾶς ἀποκάλυψε τί εἶναι ὁ Θεός, τί ἀξία ἔχει ἡ ψυχὴ μας. Μᾶς μίλησε γιὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ καὶ τὴν αἰωνιότητα. Ὅπως ὁ πατέρας καθοδηγεῖ τὰ παιδιά του, ἔτσι καὶ ὁ Θεάνθρωπος Κύριός μας, μᾶς μίλησε μὲ γλυκύτητα, ἀλλὰ καὶ σαφῆνεια γι' αὐτὲς τὶς ἀλήθειες ποὺ λαχταράει ἡ ψυχὴ μας.

2. Ταυτόχρονα ὅμως μᾶς παραστάθηκε ὡς ἀδελφός. Πόνεσε ὅταν εἶδε τὸν πόνο μας καὶ τὸν «ἐθεράπευσε». Συμμερίσθηκε τὸ σπαραγμὸ τῆς χήρας, «ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ» (Λουκ. 7, 13) κι ἀνέστησε τὸ νεκρὸ παιδί της. Σήκωσε τὸν παράλυτο, ἔδωσε τὸ φῶς στὸν τυφλὸ, δάκρυσε μπροστὰ στὸ μνήμα τοῦ Λαζάρου. Πρόσφερε σὲ ἀμέτρητους ἀνθρώπους τὴν ἴαση καὶ θεραπεία. Γέμισε τὴ γῆ μὲ θαύματα ἀγάπης.

3. Καὶ τὸ ἄλλο: Ὁ Κύριος Ἰησοῦς μᾶς παραστάθηκε καὶ ὡς «ιατρὸς» τῶν ψυχῶν μας. Δὲν ἔπλυνε μονάχα τὰ τραύματα τοῦ σώματος, ἀλλὰ καθάρισε τὰ βαθιὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μας. Εἶναι συγκλονιστικὴ ἡ σκέψη πὼς γιὰ τὴν θεραπεία τῆς ψυχῆς μας πρόσφερε τὸ ἴδιο του τὸ αἷμα. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος τὸ τονίζει: «οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε... ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ» (Α' Πέτρ. α' 18, 19). Ὅμως ὁ Κύριος δὲν κατέβηκε μόνο στὴ γῆ μας, ἀλλὰ

ΕΙΝΑΙ Ο ΙΔΙΟΣ ΣΤΗ ΓΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

1. Ἐτσι, ὁ Λυτρωτὴς μας, ὁ Δάσκαλός μας, ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς διδάσκει μὲ τὸ λόγο του ποὺ βρίσκεται στὴν Ἁγία Γραφή καὶ μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τοῦ ποὺ καθοδηγεῖ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μᾶς «ὁδηγεῖ εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» (Ἰωάν. 1στ' 13). Ὁ ἴδιος

μᾶς βεβαίωσε ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δὲν θὰ διδάξει κάτι τὸ ξεχωριστὸ καὶ ξένο πρὸς τὴ δική Του διδασκαλία, ἀλλὰ θὰ φανερώσει πληρέστερα τὸ δικό Του θέλημα: «οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ... ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν» (Ἰωάν. 1στ' 13, 15).

2. Ἄκομα, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁ μεγάλος μας ἀδελφός, ποὺ ξέρει τοὺς πόνους μας καὶ γνωρίζει τὶς δυσκολίες καὶ ἀδυναμίες μας. «Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν», μᾶς τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Τὰ ξέρει πολὺ καλά γιατί ἔζησε ἀνάμεσά μας. Εἶναι «πεπειραμένος κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας» (Εβρ. δ' 15), ὅπως ὁ ἴδιος (ὁ ἀπόστολος Παῦλος) συμπληρώνει.

Βρίσκεται στὸν οὐρανὸ μετὰ τὴν Ἀνάληψή Του. Δὲν παύει ὅμως νὰ εἶναι καὶ στὴ γῆ, ἀνάμεσά μας, ὅπως μᾶς τὸ ὑποσχέθηκε, «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». Εἶναι ὁ μέγας καὶ Ὑψιστος Ἀρχιερέας μας, συμπαθὴς σ' ἐμᾶς καὶ ἐπιεικὴς στὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες μας, γιατί καὶ αὐτὸς ἔχει πειρασθεῖ, ὅμοια μὲ μᾶς, χωρὶς ὅμως νὰ ὑποπέσει σὲ καμιά ἁμαρτία. Κι ἐπειδὴ μᾶς ξέρει, μπορεῖ καὶ νὰ μᾶς καταλάβει καὶ νὰ μᾶς βοηθήσει, νὰ μᾶς συμπαρασταθεῖ σὲ κάθε μας θλίψη καὶ δοκιμασία.

3. Ὅμως καὶ ὡς ἱατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς προσφέρεται μὲ τὰ ἅγια μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας. Στὸν οὐράνιο θρόνον του βρίσκεται «ὡς τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον» (Ἀποκάλ. ε' 6). Φέρνει τὰ ἴχνη τῆς αἱματηρῆς προσφορᾶς του. Καὶ αὐτὸ τὸ τίμιο Αἷμα του, τὸ παρουσιάζει στὸν Πατέρα «ἰλασμὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν» (Α' Ἰωάν. β' 2). Καὶ στὴ γῆ, θυσιάζεται στὸ ἅγιο Ποτήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ ἔτσι θεραπεύει καὶ ἀναγεννᾷ τὶς ψυχές μας μὲ τὸ «φάρμακο τῆς ἀθανασίας» καὶ τὶς τονώνει στὴν καινούργια ζωὴ τῆς μετανοίας καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι «χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας». Εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ ἔζησε στὴ γῆ μας πρὶν ἀπὸ δυὸ χιλιάδες χρόνια. Ὅσοι τὸν γνωρίσαμε εἴμαστε προνομιούχοι. Γιατὶ ἔχομε τὸν πιὸ σπουδαῖο δάσκαλο, ἀδελφὸ, ἱατρὸ. Καὶ μπορούμε νὰ ἀξιοποιήσουμε τὰ ὅσα μᾶς προσφέρει. Ἀρκεῖ νὰ τὸν ἀναζητήσουμε, νὰ τὸν προσέχουμε, νὰ τὸν δεχόμαστε, νὰ τὸν ἀκολουθοῦμε.

«Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, δι' ἧς ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς· νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς, τὰ πάντα,

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ (10 ΛΕΠΡΩΝ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κολ. γ΄ 4-11
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ ιζ΄ 12-19

ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογία ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπος σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ὅπου οὐκ ἔστι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός».

ΠΡΟΣΕΞΕ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ

«Απόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν...».

Γιὰ τὸ πάθος τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ, ποὺ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἐπιτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα, μᾶς μιλάει σήμερα ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Καὶ μᾶς προστάζει νὰ ἀποθέσουμε τὸ πάθος αὐτό.

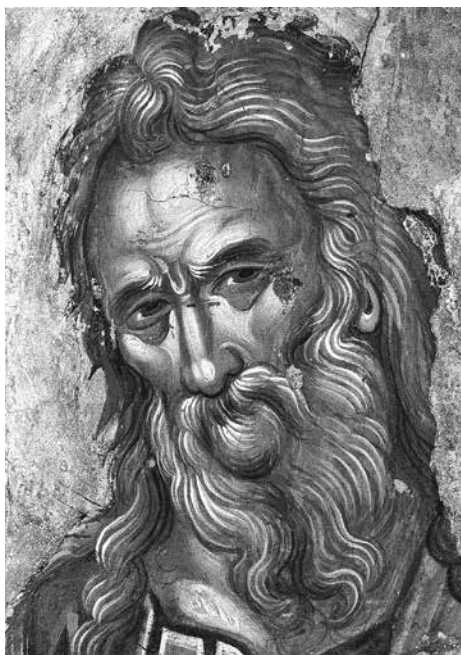
Τί εἶναι ἡ ὀργὴ καὶ ὁ θυμὸς; Ψυχικὴ καταίγιδα, ποὺ δημιουργεῖ φοβερὴ τρικυμία στὴν ψυχὴ. Ἔτσι χαρακτηρίζει ὁ Μέγας Βασίλειος τὸ πάθος αὐτὸ στὸ λόγο του «κατὰ ὀργισμένων».

«Ἡ πύρωση τοῦ θυμοῦ εἶναι ἡδονὴ ποὺ τυραννεῖ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ταραξὶ καὶ τὴν ἀναστατώνει καὶ τὴν κάνει ἄνω κάτω» γράφει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Καὶ προσθέτει: «Ὁδηγεῖ τὴν ψυχὴ πολὺ εὐκόλα στὴν ἀπελπισία καὶ τὴν ἀπόγνωση. Δημιουργεῖ ἐχθρὸς καὶ μίση φοβερά.

Καὶ ἄλλα πολλὰ κακὰ φέρνει στὴν ψυχὴ καὶ φτιάχνει μιὰ κατάσταση ἀφόρητη, ποὺ συνιστᾷ ἄνθρωπο ὄχι λογικὸ καὶ σοβαρὸ, ἀλλὰ ἄφρονα καὶ ἐλαφρό». Ὁ λογικὸς ἄνθρωπος μὲ τὴν ὀργὴ καὶ τὸ θυμὸ ἐξαγριώνεται καὶ γίνεται χειρότερος καὶ κατώτερος ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶα.

Γι' αὐτὸ πολὺ πετυχημένα σημειώνει ὁ π. Εὐσέβιος Ματθόπουλος στὸν «Προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου» (σελ. 245): «Ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ εἶναι πάθος ὀλεθριώτατο καὶ τὰ μέγιστα ἐπιζήμιο... Φέρει σκοτισμὸ καὶ σύγχυση στὴ διάνοια. Ἐνεκα τούτου δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ συλλογίζεται καὶ νὰ κρίνῃ μὲ δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια, οὔτε νὰ κἀν ἔργο δίκαιο καὶ ἀρεστὸ στὸν Θεό... Οἱ θυμώδεις εἶναι δυστυχεῖς μὲ τὸν ἑαυτό τους, προκαλοῦν βάσανα καὶ τυραννία καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους... Καὶ τὸ φοβερῶτατο εἶναι ὅτι ἀποκλείονται τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν: **οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν**» (Γαλ. ε' 18-21)».

Πῶς ὁμως θὰ καταπολεμήσουμε τὸ φοβερὸ αὐτὸ πάθος; Καὶ ἀπαντᾷ ὁ π. Εὐσέβιος: «Ἐν πρώτοις νὰ συλλογίζεται ὁ ἄνθρωπος ὅτι κάθε γενικὰ ἀδικία ἐκ μέρους τῶν ἄλλων, εἴτε περιφρόνηση, εἴτε κακολογία, εἴτε ὕβρις, εἴτε συκοφαντία, εἴτε ὅποιαδήποτε ζημιὰ, ὅλα αὐτὰ... δὲν μποροῦν νὰ τὸν βλάψουν οὐσιαστικά» (σελ. 246).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σ' ἓνα του ὑπέροχο λόγο ὑποστηρίζει μὲ ἐπιχειρήματα ὅτι δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ βλάψῃ ἐκεῖνον, ποὺ δὲν ἀδικεῖ τὸν ἑαυτό του. Πράγματι δὲν μποροῦν νὰ βλάψουν τὴν ψυχὴ σου, οἱ κακολογίες, οἱ συκοφαντίες καὶ ὅλα αὐτὰ ποὺ σὲ κάνουν νὰ θυμώνεις, ἂν τὰ ἀντιμετωπίζεις σωστά, ὅπως ὁ Κύριός μας.

Ἀκόμα νὰ σκεπτόμαστε πῶς ὁ θυμὸς δὲν εἶναι δύναμη, ἀλλὰ ἀδυναμία ποὺ μᾶς ἐκθέτει στοὺς ἄλλους. Εἶναι πάθος ποὺ μᾶς ἐξευτελίζει. Πόσες μάνες καὶ πόσοι πατέρες δὲν ἔπεσαν στὰ μάτια καὶ στὴ συνειδηση τῶν παιδιῶν τους, ἀπὸ τὸ φοβερὸ αὐτὸ πάθος; Ποιὰ ἐκτίμηση μπορεῖ νὰ

ἔχει ἀπὸ τὸ παιδί της, μιὰ μάνα ποὺ κατακόκκινη στὸ πρόσωπο καὶ ἔξαλλη ἀπὸ τὸ θυμὸ της κραυγάζει, χτυπάει ἄδικα καὶ καταριέται;

Ὁ Μέγας Βασίλειος μᾶς συνιστᾷ νὰ ἀσκηθοῦμε στὴν ταπεινοφροσύνη, ποὺ ὁ Κύριος μᾶς δίδαξε καὶ μὲ λόγια καὶ μὲ ἔργα. Ἐκεῖνος ἔπλυνε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν Του καὶ μᾶς εἶπε: **«Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος»** (Μάρκ. θ' 35). Φάρμακο εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ γιὰ τὸν θυμὸ.

Νὰ θυμόμαστε ὅτι ὁ θυμὸς δὲν διορθώνει κανένα κακό, ἀλλὰ ἡ ταπεινώση, ἡ πραότιτα καὶ ἡ ἀρετὴ θεραπεύει τὰ πάθη. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει: **«Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν»** (Ρωμ. ιβ' 21).

Μὲ προσπάθεια καθημερινὴ καὶ ἀγῶνα καὶ πολλὴ προσευχὴ. Τὸ δένδρο τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ δὲν κόβεται μὲ μιὰ τσεκουριά. Νὰ προσευχόμαστε μὲ θέρμη, ἀτενίζοντας τὸν **«πρῶτο καὶ ταπεινὸ»** Ἰησοῦ. Χωρὶς τὴ δική Του χάρη δὲν μποροῦμε τίποτα νὰ κάνουμε. Μὲ τὴ δική Του παντοδύναμη χάρη, θὰ λέμε μαζὶ μὲ τὸν Ἀπόστολό μας: **«πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ»** (Φιλιπ. δ' 13).

Ἰσόβιος ὁ ἀγώνας

«Νομίζω πὼς ὑπάρχει μιὰ παρεξηγημένη θεώρηση τῆς ζωῆς. Καὶ δὲν γίνεται μονάχα ἀπὸ νέους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μεγάλους στὴν ἡλικία. Ἐπιστρατεύουν δικαιολογίες, «προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις». «Νέος εἶμαι», λένε καὶ ἅρα ὅλα ἐπιτρέπονται. «Ἄν δὲν κάνω ἀβαρίες τώρα ποῦ εἶμαι νέος πότε θὰ τὶς κάνω;» Καὶ μερικοὶ μεγάλοι συμπληρώνουν: «Νέος εἶναι. Ἄς τον, θὰ κάνει καὶ τρέλες...»

Λανθασμένη ἀντιμετώπιση τῆς νεανικῆς ἡλικίας. Δείχνει ἄγνοια τοῦ δυναμισμοῦ καὶ τῶν ὁραμάτων τῆς. Ἄντὶ νὰ τὴν στηρίξει καὶ τὴν ἐνθαρρύνει στὸν πνευματικὸ τῆς ἀγώνα, νὰ τῆς δώσει ἰδανικὰ καὶ ὑψηλοὺς στόχους, τὴν σπρώχνει στὴν αἰσθησιακὴ ζωὴ. Ἄντὶ νὰ τὴν βοηθήσει νὰ ἀξιοποιήσει τὸ ἥρωικὸ στοιχεῖο ποῦ ἔχει μέσα τῆς, τὴν ναρκώνει, γιὰ νὰ τὴν ὑποδουλώσει στὴν τυραννία τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν παθῶν. Λησμονεῖ ὅτι ἡ νεότητα δὲν εἶναι ἄδεια ἐλεύθερης κυκλοφορίας στὰ βαλτοτόπια τῆς ἀμαρτίας. Γιατὶ πὼς νὰ τὸ κάνουμε. Δὲν ὑπάρχει διπλὴ ἠθικὴ. Ἐνας εἶναι ὁ κανόνας τῆς ἀγνότητος, τῆς σωφροσύνης, τῆς τιμιότητος, τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς εὐκρίνειας, τῆς φιλαλήθειας. Ὅχι ἄλλος κανόνας γιὰ τοὺς μεγάλους καὶ ἄλλος γιὰ τοὺς νέους. Ὁ Κύριος ἀπνύθυσε τὴν «Ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὁμιλία» Του σὲ ὅλους, χωρὶς νὰ κάνει καμιὰ διάκριση ἡλικίας. Καὶ ὄχι μόνο διάκριση δὲν ἔκανε, ἀλλὰ ἦταν πιὸ ἀπαιτητικὸς ἀπὸ τοὺς μαθητὲς Του ποῦ στὸ σύνολό τους ἦταν νέοι.

Καὶ τὰ φωτεινὰ παραδείγματα δὲν λείπουν οὔτε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ οὔτε ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη οὔτε ἀπὸ τὴν πρωτοχριστιανικὴ Ἐκκλησία οὔτε ἀπὸ τὴ σύγχρονη κοινωνία. Χαρακτηριστικὸ τὸ παράδειγμα τοῦ ἐνάρετου Ἰωσήφ. Ἄνυποχώρητη ἡ ψυχὴ του στὴ γοητεία καὶ τὴν πρόκληση τῆς ἀμαρτίας, γιατί ἦταν θωρακισμένη μετὰ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἀξιοπρεπὴς, μετὰ βαθιὰ συναίσθηση τῆς τιμῆς, ἂν καὶ τόσο νέος, δὲν δέχθηκε νὰ παραδώσει οὔτε σπιθαμὴ ἀπὸ τὸ ἱερὸ ἔδαφος τῆς ψυχῆς του. Μέσα του ζοῦσε δυνατὴ ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὐτὴ ἡ παρουσία τὸν ἔκανε ἀνυποχώρητο. Δὲν ἔκανε ἀβαρίες μετὰ τὴ φωτισμένη συνείδησή του. Στὶς ἀδιάκοπες προσκλήσεις καὶ προκλήσεις τῆς ἀμαρτίας, ἐκεῖνος πρόβαλλε σθεναρὴ ἀντίσταση. Ἀβεβήλωτο διατήρησε μέχρι τέλους τὸν ἱερὸ κῶρο τῆς ψυχῆς του.

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος μετὰ λίγες γραμμὲς μᾶς δίνει μιὰ παραστατικὴ περιγραφὴ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ πειρασμοῦ. Μέσα σ' αὐτὴ παρουσιάζει τὴ σφοδρότητα τῆς μάχης καὶ τὸν κίνδυνο τοῦ ἀμυνομένου: «Πολλὰ τῷ νεανίσκῳ τὴν πειθῶ κατεσκευάζεν· ἡλικία φιλήδονος, δουλείας ζυγός, δεσποίνης ἐρωτικῆς κολακείας, διάλεξις συνεχῆς ἀσελγείας, λαθραία πρὸς μίξιν

παράκλησις». Μετὰ πόσα, ἀλήθεια, εἶχε νὰ πολεμήσει ὁ νεαρὸς μαχητὴς! Πόσες ἀπατηλὲς φωνὲς τοῦ ἔλεγαν νὰ παραδοθεῖ καὶ νὰ καταθέσει τὰ ὄπλα! Δὲν προλάβαινε νὰ ἀποκρούσει τὸν ἕνα πειρασμὸ καὶ ξεπεταγόταν πιὸ ἀπειλητικὸς ὁ ἄλλος. Ἦταν νέος, μᾶς λέει ὁ Χρυσόστομος, καὶ τὰ νιάτα ρέπουν στὶς ἡδονές. Ἦταν σκλάβος στὴ δικαιοδοσία τῆς κυρίας του. Σ' αὐτὰ ἐρχόταν νὰ προστεθεῖ ἡ δελεαστικὴ κολακεία. Ὑπῆρχε καὶ ἀσφάλεια. Ἦταν μόνοι. Κανένα δὲν εἶχαν νὰ φοβηθοῦν.

Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ περιφρόνησε καὶ τὰ ἀντιμετώπισε μετὰ δύναμη ὁ γενναῖος Ἰωσήφ. Κυρίαρχος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἄγρυπνος στὴν ἐπαλξη τῆς καρδιᾶς του, δὲν λάσπωσε τὰ λευκὰ φτερά του. «Μέγα τὸ τῆς σωφροσύνης ἀξίωμα, τοῦ δούλου τὴν δέσποιναν κατεσκεύασεν δούλην. Ὁ μὲν γὰρ ἱκετεύετο, ἡ δὲ ἰκέτευεν... Ἰνα μάθης ὡς οὐδὲν ἡ νεότης κώλυμα γίνεται πρὸς ἀρετὴν» (Χρυσόστομος). Τὸ μεγαλεῖο καὶ ἡ δύναμη τῆς σωφροσύνης ποῦ ἔκανε τὸν δούλο κύριο καὶ τὴν κυρία δούλη. Εἶναι ἐπομένως νὰ θέλει κανεὶς ἢ νὰ μὴ θέλει νὰ ὑποχωρήσει. Ἄν ἔχει τὴν ἀπόφαση νὰ ἀγωνισθεῖ καὶ νὰ ἀντισταθεῖ, τότε ὅλα εἶναι δυνατὰ.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Καὶ πρέπει νὰ τὴν συνειδητοποιήσουν καὶ νέοι καὶ ὄριμοι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὁ πνευματικὸς ἀγώνας εἶναι ἀγώνας γιὰ ὅλους. Δὲν ἔχει ἐξαιρέσεις. Οὔτε εἶναι ἐποχικὸς. Ἰσόβιος εἶναι. Καὶ πιὸ ἀποφασιστικὸς εἶναι γιὰ τοὺς νέους. Ὁ Θεὸς θέλει ἀπὸ ὅλους νὰ τοῦ δώσουν τὸ σφρίγος τῆς καρδιᾶς τους, σὲ ὅποια ἡλικία καὶ ἂν βρίσκονται. Παραστατικὰ μᾶς παρουσιάζει τὴν ἀλήθεια αὐτὴ ὁ Μ. Βασίλειος, χρησιμοποιοῦντας τὸ ἀρνητικὸ παράδειγμα τοῦ Κάϊν.

Ἔτσι καὶ ὁ Κάϊν πρόσφερε τὶς θυσίες. Τοὺς καλύτερους καρποὺς τοὺς κράταγε γιὰ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὰ δεύτερα στὸν Θεὸ ποῦ τοῦ τὰ χάρισε. Ὅταν κι ἐσὺ εἶσαι δυνατὸς καὶ νέος τὴ νεότητά σου σπαταλᾷς στὴν ἀμαρτία; Ὅταν τὸ σῶμα σου ἐξασθενίσει καὶ τὰ ὄργανά σου ἀχρηστευθοῦν καὶ οἱ δυνάμεις σου σὲ ἐγκαταλείψουν, τότε θὰ πλησιάσῃς τὸν Θεό; Ἡ σωφροσύνη τῶν γηρατιῶν δὲν εἶναι σωφροσύνη, ἀλλὰ ἀδυναμία ἀκολασίας. Ὁ νεκρὸς δὲν στεφανώνεται μετὰ τὰ στεφάνια τῆς νίκης. Κανένας δὲν θεωρεῖται δίκαιος, ἐπειδὴ δὲν ἔχει δυνάμεις γιὰ διάπραξη τοῦ κακοῦ. Ἔως ὅτου ἔχεις δύναμη συνειδητὰ νὰ ἀποφεύγῃς τὴν ἀμαρτία. Αὐτὸ εἶναι ἀρετὴ: Ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν κακία καὶ ἄσκηση τοῦ ἀγαθοῦ. Ἡ ἀργία τῆς πονηρίας οὔτε γιὰ ἔπαινο εἶναι οὔτε γιὰ τιμωρία. Ἄν ἐξαιτίας τῆς προχωρημένης ἡλικίας σταματήσῃς τὴν ἀμαρτία, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀδυναμίας. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπαινοῦμε τοὺς ἀπὸ πρόθεση καὶ συνειδητὰ καλοὺς, ὄχι αὐτοὺς ποῦ ἐξ ἀνάγκης ἐμποδίζονται. Ἄλλωστε ποῖος σοῦ ἐξασφάλισε τὴν ἄφιξή σου στὰ γηρατιά; Ὁ βίος σου δὲν ἔχει καμιὰ προθεσμίαν γνωστὴν».

ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

Αληθινὸς ἡγέτης εἶναι ὁ γενναῖος, ἀλλὰ καὶ ταπεινός. Ὅσο κι ἂν δὲν τὶς ἔχουμε συνηθίσει τὶς δυὸ αὐτὲς ἀρετὲς τὴ μιὰ πλάι στὴν ἄλλη, ὅμως εἶναι ἀχώριστες στοὺς πραγματικὰ μεγάλους. Ὁ ἀληθινὰ γενναῖος εἶναι καὶ ταπεινός. Διαθέτει τὴ γενναιοῦτα πού δὲν ἐξαντλεῖται στὴ σωματικὴ ρώμη καὶ στὶς ριψοκίνδυνες περιπέτειες. Ἐχει ψυχικὴ δύναμη μεγάλη καὶ ὄχι συνηθισμένη.

Αὐτὲς τὶς δύο ἀρετὲς συναντᾶμε σ' ἓνα ἀρμονικὸ συνδυασμὸ στὴ σπάνια μορφή πού βρίσκουμε στὸ μεταίχιμο τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, στὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο.

Βαθιὰ ταπεινὸς καὶ ἀληθινὰ γενναῖος. Τὴ γενναιοῦτά του δὲν τὴν ἔδειξε μονάχα στὸ τολμηρὸ καὶ ριζοσπαστικὸ του κήρυγμα. Οὔτε μόνο ὅταν ἀντιμετώπισε θαρραλέα τὴν αὐθαιρεσία καὶ παρανομία τοῦ διεφθαρμένου ἄρχοντα καὶ τῆς πονηρῆς γυναίκα του. Ἦταν καθημερινό του βίωμα. Καὶ τὴ βλέπουμε νὰ ἀστράφτει σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο της, ὅταν χρειάσθηκε νὰ ἀποσυρθεῖ ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ δράση, γιὰ νὰ παραχωρήσει τὴ θέση του στὸν ἀξιώτερό του, τὸν ἀναμενόμενο Μεσσία. Παρὰ τὶς ἐξαιρετικὲς τιμὲς πού δεχόταν ἀπὸ τὰ ἀφοσιωμένα σ' αὐτὸν πλήθη, εἶχε βαθιὰ τὴ συναίσθηση πὼς δὲν ἦταν παρὰ «**φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ**» μὲ ἀποκλειστικὸ σκοπὸ νὰ «**ἐτοιμάσῃ τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου**». Δὲν ἦταν τὸ φῶς πού φωτίζει «**πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον**». Ἦταν ἓνα ταπεινὸ λυχνάρι, γιὰ νὰ δείχνει τὸν δρόμο μέσα στὴν ἀσέληνη νύχτα στοὺς κουρασμένους ὁδοιπόρους τῆς ζωῆς. Ἀπὸ τὴ στιγμή ὅμως πού ἔλαμψε στὴ γῆ ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ Χριστός, τὸ λυχνάρι παρεχώρησε εὐχαρίστως τὴ θέση του στὸ ἀνέσπερο φῶς, στὸ «**μέγα φῶς**» πού εἶδε «**ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει**».

Εὐκολὴ ὑπόθεση; Καθόλου. Μὰ δὲν ἦταν αὐτονόητο; μᾶς λέει ἡ κοινὴ λογικὴ. Ναί, ἀλλὰ τὰ αὐτονόητα δὲν εἶναι πάντα αὐτονόητα. Γιὰ τοὺς ἐγωπαθεῖς τὰ αὐτονόητα γίνονται δυσνόητα καὶ ἀκατανόητα. Μόνο γιὰ τοὺς ἀληθινὰ ταπεινοὺς καὶ γενναίους τὰ αὐτονόητα εἶναι αὐτονόητα. Ὅπως συνέβη καὶ μὲ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο. Εἶχε τοὺς μαθητὲς του. Εἶχε τὰ πλήθη πού τὸν ἀκολουθοῦσαν. Ἐνας πολυδοκιμασμένος λαὸς πού ἔτρεχε κοντά του νὰ ξεκουρασθεῖ ἀπὸ τὶς δυσκολίες καὶ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ἡ ἀρετὴ του ἦταν μαγνήτης. Ἡ ταπεινώσή του τὸ ἴδιο ἐλκυστική. Αὐθόρμητος ὁ θαυμασμὸς ὄλων. Τί πιὸ φυσικὸ μιὰ τέτοια ἐπιτυχία νὰ ἐπηρεάσει ἓναν ἡγέτη; Καὶ

μάλιστα ὅταν εἶναι πραγματικὴ καὶ ὄχι παραπλανητικὴ. Φυσικὸ γιὰ ἓνα κοινὸ ἡγέτη. Ὅχι ὅμως γιὰ τὴ μεγάλη πνευματικὴ μορφή τοῦ Προδρόμου. Ὁ Πρόδρομος καὶ στὶς πιὸ μεγάλες του ἐπιτυχίες δὲν λησμόνησε οὔτε μιὰ στιγμή πὼς ἦταν ὁ Πρόδρομος. Ἔργο του νὰ ἐτοιμάσει τὴν ὁδὸ Κυρίου.

Δὲν εἶναι καθόλου μικρὸ πράγμα νὰ σοῦ προσφέρονται δόξες καὶ τιμὲς καὶ νὰ τὶς ἀξίζεις καὶ σὺ νὰ τὶς ἀποκρούεις. Καὶ νὰ τὶς ἀποκρούεις ὄχι σχηματικά, ἀλλὰ πραγματικά. Νὰ μὴ βρίσκουν θέση στὴ θωρακισμένη ἀπὸ βαθιὰ ταπεινώση ψυχὴ σου.

Κάτι τέτοιο προϋποθέτει ἀληθινὴ γενναιοῦτα. Μόλις ἀντιλαμβάνεται τί φρονεῖ ὁ λαὸς γι' αὐτὸν καὶ ὅτι τοῦ ἀποδίδει μεσσιανικὲς ιδιότητες, κατηγορηματικὰ διαψεύδει τὶς προσδοκίες τους. Μὲ θαυμασμὸ σημειώνει γι' αὐτὸν ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Τοῦτο οἰκέτου εὐγνώμονος, μὴ μόνον μὴ ἀρπάζειν δόξαν δεσποικὴν, ἀλλὰ καὶ διακρούεσθαι διδομένην παρὰ τῶν πολλῶν*». Νὰ τὸ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τοῦ ἀληθινοῦ

διάκονου τοῦ Θεοῦ, ὄχι μόνο νὰ μὴν ἀρπάζει καὶ νὰ μὴν σφετερίζεται τὴ δόξα πού ἀνήκει στὸν Κύριο, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοῦ προσφέρεται ἀπὸ τοὺς πολλοὺς νὰ τὴν ἀποκρούει. Ἔτσι ὁ Ἰωάννης γίνεται ἓνα θαυμαστὸ ὑπόδειγμα ἀληθινοῦ ἐργάτη τοῦ Εὐαγγελίου. Ὑπόδειγμα πνευματικοῦ ἡγέτη.

Ὁ ἀληθινὸς ἡγέτης δὲν ἐργάζεται γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ἀποβλέπει μόνο στὸ καλὸ τῶν ἄλλων. Στὶς ἐπιδιώξεις του εἶναι ἡ πρόοδος τῶν πολλῶν καὶ ὄχι ἡ δική του δόξα. Δὲν θυσιάζει τοὺς ἄλλους γιὰ νὰ ἀνεβεῖ αὐτός. Θυσιάζεται ὁ ἴδιος γιὰ νὰ ἀνεβοῦν οἱ ἄλλοι. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὶς κολακείες καὶ τὴν κούφια δόξα. Ἐλεύθερος ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὰ χειροκροτήματα. Δὲν δημιουργεῖ ὀπαδοὺς ἐφήμερους, προσκολλημένους στὸ ἄτομό του. Ἐλεύθερος ὁ ἴδιος μορφώνει ἐλεύθερους καὶ ὑπεύθυνους ἀνθρώπους. Τέτοια κατορθώματα εἶναι γιὰ τοὺς μεγάλους ἡγέτες, τοὺς γενναίους καὶ ταπεινοὺς, ὅπως ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος.

Δὲν ἦταν τὸ φῶς πού φωτίζει «πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον». Ἦταν ἓνα ταπεινὸ λυχνάρι, γιὰ νὰ δείχνει τὸν δρόμο μέσα στὴν ἀσέληνη νύχτα στοὺς κουρασμένους ὁδοιπόρους τῆς ζωῆς.

«Τέκνον Τιμόθεε, πιστός ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπικαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐστὶ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ διδάσκει. Μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ,

**ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ:
ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ (ΖΑΚΧΑΙΟΥ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α΄ Τιμ. 8΄ 9-15
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ 10΄ 1-10**

ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Ἔως ἔρχομαι πρόσθε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. Μὴ ἀμέλει

τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν».

Ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

«Τύπος γίνου τῶν πιστῶν».

Ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴ νηπιακὴ του ἡλικία, ἀντιγράφει καὶ μιμεῖται τοὺς μεγαλύτερους του, τοὺς ἀνωτέρους του. Τὸ παιδί μιμεῖται τοὺς γονεῖς, ὁ μαθητὴς τὸν δάσκαλό του, ὁ ἔρφηβος τὸν καθηγητὴ του, ὁ στρατιώτης τοὺς ἀξιωματικούς του, ὁ ὑφιστάμενος τὸν προϊστάμενό του, ὁ Χριστιανὸς τοὺς πνευματικούς ἡγέτες τῆς Ἐκκλησίας. Ἀσυναίσθητως, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ τῆς προχωρημένης ἡλικίας ἄνθρωπος, τείνει καὶ ἐρευνᾶ νὰ βρεῖ ἕνα τύπο, ἕνα ὑπόδειγμα, γιὰ νὰ τὸ μιμηθεῖ. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς μαρτυρεῖ τὴν βαρὶὰ εὐθύνη, ποὺ ἔχουν οἱ μεγαλύτεροι κατὰ τὴν ἡλικία, οἱ ἀνώτεροι κατὰ τὴ θέση καὶ τὴ μόρφωση, οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, νὰ παρέχουν τὸν ἑαυτὸ τους ἄξιο τύπο καὶ καλὸ ὑπόδειγμα. Διὰ τοῦτο, ὄχι μόνον γιὰ τὸν Τιμόθεο, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλους ἔχει ἰσχύ ἡ θεοπνευστὴ ἐντολὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου **«τύπος γίνου τῶν πιστῶν»**.

1. Καὶ δὲν εἶναι ἡ μόνη φορά, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἀπόστολος Παῦλος κάνει λόγο γιὰ τὴν ὑποχρέωση, ποὺ ἔχουν οἱ μεγαλύτεροι νὰ ζοῦν καὶ νὰ φέρονται κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ εἶναι τύπος καὶ παράδειγμα γιὰ τοὺς γύρω τους. Καὶ στὸν ἄλλο μαθητὴ του, τὸν Τίτο, ἐπίσκοπο Κρήτης, παρήγγειλε νὰ παρέχει εἰς ὅλα τὸν ἑαυτὸ του **«τύπον καλῶν ἔργων»** (Τίτ. β΄ 7).

Ἐπαινεῖ καὶ ἐγκωμιάζει τοὺς Θεσσαλονικεῖς, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀρετὴ τους, μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ μακροθυμία, ποὺ ἔδειξαν, ὅταν κατεδιώκονταν ἀπὸ τοὺς συμπολίτες τους, ἔγιναν **«τύπος τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ»**. Ἔτσι ὁ ἀπόστολος Παῦλος θέλει τύπους καὶ βλέπει ὡς τύπους ὄχι μόνον τοὺς πνευματικούς ἡγέτες τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἦταν ὁ Τιμόθεος καὶ ὁ Τίτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς πιστούς, τὸν κάθε πιστὸ ἰδιαιτέρως.

2. Ἄριστος βέβαια καὶ ἄφθαστος τύπος πρὸς μίμηση, μοναδικὸ καὶ ἀνεπανάληπτο ὑπόδειγμα στοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων ὑπῆρξεν ὁ Κύριος. Τὰ πάντα σ' αὐτὸν ἦταν ἄριστα καὶ τέλεια. Ἀπόλυτη ἄρμονία μεταξὺ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων. Ἐξ ὀλοκλήρου πλήρης ἡ συνέπεια στὸ βίῳ του. Κατεδίκαζε τὴν ἁμαρτία καὶ διδάσκει τοὺς πάντες νὰ τὴν ἀποφεύγουν μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη, αὐτὸς δὲ πρῶτος καὶ μόνος τὴν ἀπέφυγε ἐξ ὀλοκλήρου. Οὐτὲ ἡ παραμικρότερη σκιά, οὐτὲ ὁ πλέον ἀδιόρατος μολυσμὸς δὲν σπίλωσε τὴν ἀπαστράπτουσα αὐτοῦ ἀγιότητα. Γι' αὐτὸ καὶ μπορούσε νὰ λέει πρὸς τοὺς μοχθηροὺς ἐχθρούς του: **«Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;»** (Ιωάν. ν΄ 46).

Ἐξ ἄλλου ὀλόλαμπρη ὑπῆρξε καὶ ὀλοκληρωμένη ἡ ἀρετὴ του. Ἐλαμψε ὡς ὁ ἥλιος ἡ ἀγάπη του, ἡ ταπεινὴσκα καὶ ἡ πραότητα, ἡ καλοσύνη καὶ στοργὴ του πρὸς ὅλους, ἡ συγκωρητικότητα πρὸς τοὺς ἀποθηρωμένους ἐχθρούς του καὶ τὸ ἀπροσμέτρητο πλῆθος τῶν καλῶν ἔργων του. Ἔδωσε ἔτσι τὸν ἑαυτὸ του ἄριστο τύπο καὶ τέλειο παρά-

δειγμα. Κατὰ τὸν μυστικὸ δείπνο, ἀφοῦ ἔνιψε τὰ πόδια ὅλων τῶν μαθητῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰούδα, εἶπε σ' αὐτούς: **«ὑπόδειγμα δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε»** (Ιωάν. ιγ΄ 15).

Συγκλονιστικὴ ὑπῆρξε γιὰ τοὺς μαθητὲς ἡ πράξη αὐτὴ τοῦ Κυρίου, ἀνεξάλειπτο τὸ ἀκτινοβόλο του παράδειγμα. Καὶ αὐτοὶ τὸν ἀντέγραψαν καὶ τὸν μιμήθηκαν ὡς τὸν τελειότατο τύπο. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους: **«παρακαλῶ ὑμᾶς μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καγὼ Χριστοῦ»** (Α΄ Κορινθ. δ΄ 16, ια΄ 1). Μὲ ἀγαθὴ τὴν μαρτυρία τῆς συνειδήσεως εἶχε τὸ θάρρος καὶ αἰσθανόταν τὴν ὑποχρέωση νὰ προβάλλει τὸν ἑαυτὸ του στοὺς Χριστιανούς πρὸς μίμηση καὶ νὰ συνηθῆ νὰ τὸν ἔχουν ὡς τύπο, ὅπως αὐτὸς τύπο καὶ ἰδανικὸ του εἶχε τὸν Κύριο. **«Αὐτά, γράφει, ποὺ ἐμάθατε καὶ παρελάβετε καὶ ἔχετε ἀκούσει ἀπὸ τὴν προφορικὴν μου διδασκαλίαν καὶ αὐτὰ ποὺ εἶδατε εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν καὶ συμπεριφορὰν, αὐτὰ νὰ πράττετε»** (Φιλιπ. δ΄ 9).

3. Κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Ἀποστόλων καὶ μὲ πρότυπο τὴν τελειότητα τοῦ Θεανθρώπου ἔζησαν, ἀγωνίστηκαν καὶ προόδευσαν σὲ ἀγιότητα ἀνυπολόγιστα ἑκατομμύρια Χριστιανῶν, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι καὶ τῶν ἡμερῶν μας. Καὶ αὐτοὶ βροντοφωνοῦν πρὸς ὅλους μας καὶ πρὸς τὸν καθένα μας ἰδιαίτερα, **«τύπος γίνου τῶν πιστῶν»**. Καὶ πρῶτιστα πάντων τύπος καὶ ὑπόδειγμα γιὰ τοὺς πιστούς, καὶ γιὰ τοὺς ἀπιστοὺς ἀκόμη, πρέπει νὰ γίνουν καὶ νὰ εἶναι οἱ πνευματικοὶ ἡγέτες τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτοὶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον ἔχουν ἱερότατη καὶ βαρὶὰ ὑποχρέωση νὰ εἶναι, ὅπως γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, **«ἀνεπίληπτοι, σώφρονες, κόσμιοι, φιλόξενοι, διδακτικοί, ἄμαχοι, ἀφιλάργυροι, ἐπεικεῖς»**. Νὰ ἐπιδιώκουν καὶ νὰ ἔχουν στόλισμά τους τὴν **«δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην»**. Νὰ εἶναι **«ἥπιοι, ἀνεξίκακοι»**, μὲ πνεῦμα καὶ μὲ τρόπο πραότητος νὰ παιδαγωγοῦν τοὺς παρεκτρεπόμενους. Νὰ μὴν εἶναι **«αὐθάδεις, ὀργίλοι, πάροιοι, πλῆκται, αἰσχροκερδεῖς»**, ἀλλὰ **«φιλάγαθοι, δίκαιοι, ὄσιοι, σώφρονες, ἐγκρατεῖς»**. Νὰ ἔχουν μεταξύ τους καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους **«ἀγάπην ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου»** καὶ ὅσα ἄλλα προσόντα γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς.

Εὐλογία Θεοῦ θὰ εἶναι ὁ ἐνάρετος ἀρχιερέας γιὰ τὴν ἐπαρχία του, ὁ καλὸς ἱερέας γιὰ τὴν ἐνορία του, ὁ ἄξιος πνευματικὸς ἡγέτης γιὰ τὴν κοινωνία. Ἀλλὰ καὶ ὁ καλὸς οἰκογενειάρχης γιὰ τὴν οἰκογένειά του, ὁ εὐσυνειδήπτος ἐκπαιδευτικὸς γιὰ τοὺς μαθητὲς του, ὁ πολιτικὸς γιὰ τὸ ἔθνος, ὁ ἄρχοντας γιὰ τοὺς πολίτες.

«Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζώντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός. Ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε, καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα,

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ΧΑΝΑΝΑΙΑΣ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β΄ Κορ. στ΄ 16 - ζ΄ 1
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ιε΄ 21-28

καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρῶς μὲν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ».

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΝΑΟΣ ΘΕΟΥ

«Ὑμεῖς ἐστὲ ναὸς Θεοῦ ζώντος».

ΜΕΓΑΛΗ καὶ θαυμαστή, ἀσύλληπτη σὲ βάθος καὶ πλάτος ἀλήθεια μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, στὸ σημερινὸ Ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα. Τὴν ἀλήθεια ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ἀναδεικνύονται καὶ γίνονται ναοὶ καὶ κατοικητήρια τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ζωντανοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἔννοια τοῦ ναοῦ μᾶς εἶναι γνωστή. Ἱερὸς ναὸς λέγεται τὸ Ἱερὸ ἐκεῖνο καθίδρυμα, τὸ ὁποῖο κτίσθηκε ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Λέγεται ἐπίσης ναὸς τοῦ Θεοῦ, διότι εἶναι καθαγιασμένος διὰ τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων, διότι τελοῦνται τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας καὶ διότι ἐκεῖ ἐπάνω στὴν ἀγία Τράπεζα, στὸ Ἱερὸ Ἄρτοφόριο, εὐρίσκεται τὸ ἄκραντον σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ὁ ἄνθρωπος – Χριστιανὸς ἀναδεικνύεται ναὸς, κατοικητήριον τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ζωντανοῦ Θεοῦ. Πῶς; Κατὰ τὸ βάπτισμα καὶ τὸ χρῖσμα, μὲ τὰ δύο αὐτὰ ἀπαραίτητα καὶ ὑποχρεωτικὰ μυστήρια, ὁ Χριστιανὸς δὲν λαμβάνει μόνον τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν του, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς του εἰσέρχεται τὸ ὑπερφυσικὸ καὶ θεϊκὸ στοιχεῖο. Λαμβάνει τὶς δωρεὰς καὶ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ Ἱερέας χρεῖται μὲ τὸ Ἅγιο Μύρο σταυροειδῶς σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ σώματός του, λέγοντας: «Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν». Ἐτσι ὁ Χριστιανὸς δέχεται ἐντὸς του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Λαμβάνει τὴ χάρη, τὴν ἐνέργεια, τὴν παρουσία, τὶς θεῖες δωρεὰς καὶ τὰ ὑπερφυσικὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἐτσι ἀναδεικνύεται πνευματέμφορος καὶ Θεοφόρος. Γίνεται ναὸς καὶ κατοικία τοῦ Παναγίου Πνεύματος, καὶ κατ' ἐπέκταση ναὸς καὶ κατοικία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Νὰ γιατί ὁ πατέρας τοῦ Ὁριγένη, ὁ μάρτυρας Λεωνίδας, πῆγαινε ὅταν κοιμόταν τὸ μικρὸ παιδί του, καὶ ἀσπαζόταν μὲ εὐλάβεια τὸ στῆθος του γιατί πίστευε ὅτι ἐκεῖ βρίσκεται καὶ κατοικεῖ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Παραμένοντας δὲ καὶ ζώντας στὴν Ἐκκλησία ὁ πιστὸς Χριστιανός, καὶ κοινωνώντας τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου φιλοξενεῖ καὶ κατέχει ἐντὸς του μυστηριακῶς καὶ πραγματικῶς τὸν Χριστό. «Ὁ τρώγων μου τὴ σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάν. ΣΤ΄ 56). Ἐτσι ὁ Χριστιανὸς ἀναδεικνύεται καὶ παραμένει πραγματικὸς

καὶ ἀληθινὸς ναὸς τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ ὁ Χριστιανὸς – ναὸς τοῦ Θεοῦ βρίσκεται καὶ ζεῖ μέσα σὲ δυὸ θλιβερὰ καὶ ἁμαρτωλὰ πραγματικότητες. Στὴν πραγματικότητα τοῦ κόσμου τούτου. Τοῦ ἁμαρτωλοῦ τούτου κόσμου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἔκφραση τοῦ εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη «ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται = εὐρίσκεται». Γι' αὐτὸ ἔντονη ἀκούγεται ἡ θεόπνευστη προτροπὴ τοῦ

Ἀποστόλου: «**Εξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε... καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε**». Φύγετε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς ἀπίστους καὶ διεφθαρμένους. Νὰ ξεχωρίσετε ἀπὸ αὐτοὺς. Μὴ πλησιάζετε τίποτε μολυσμένο καὶ ἀκάθαρτο. Ὅχι βέβαια τοπικῶς, ἀλλὰ τροπικῶς καλεῖται ὁ Χριστιανὸς νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν ποικιλώνυμη καὶ «εὐπερίστατη» ἁμαρτία. Καὶ ἀκόμη ἀντιμετωπίζει τὴν πραγματικότητα τοῦ παλαιοῦ, τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἑαυτοῦ του. Γι' αὐτὸ πάλι ἀκούγεται ἡ προτροπὴ τοῦ Ἀποστόλου. «**Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ**». Ἄς καθαρίσουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας ἀπὸ κάθε τι ποὺ μολύνει τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα μας καὶ ἃς τελειοποιηθούμε στὴν ἀγιωσύνη μὲ τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ. Ἐτσι διὰ τῆς συνεχοῦς ἐσωτερικῆς κάθαρσης, ἐπιτυγχάνεται ὄχι μόνον ἡ διατήρηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποὺ ἔλαβε μὲ τὸ χρῖσμα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀναζωπύρωση, ἡ ἐνεργοποίηση, καὶ ἡ κατὰ τὸ δυνατόν σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ ἀγιασμός καὶ ἡ θέωση, ποὺ εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς του. Σὲ ἕνα τέτοιο ναὸ ὑπόσχεται ὁ Θεὸς καὶ λέει: «**Ενοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας**». Θὰ κατοικήσω μέσα τους, καὶ θὰ περιπατήσω μετὰ ζύ τους καὶ θὰ εἶμαι Θεὸς «δικός τους καὶ αὐτοὶ θὰ εἶναι λαός μου. Καὶ θὰ γίνω πατέρας σας καὶ σεῖς θὰ εἶσθε παιδιά μου καὶ θυγατέρες μου».

Ἐπὶ αὐτῆς ἐπιθυμίας, εὐλογία, χαρὰ καὶ εὐτυχία ἀπὸ αὐτῆς; Ἀσφαλῶς ὄχι. Καὶ δὲν ἀξίζει κάθε προσπάθεια, κόπο, θυσία γιὰ νὰ εἶμαστε καὶ διαρκῶς νὰ γινόμαστε καθαρὸς, ἅγιος, ἔμψυχος ναὸς τοῦ Θεοῦ;

Ἡ προσπάθεια εἶναι νίκη

Ἐφθασε 20 χιλιόμετρα κοντά. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ συνεχίσει. Ὁ Ἀμβρόσιος Φόγγαρ, μιτανέζος δημοσιογράφος-ἐξερευνητής, εἶχε βάλει στόχο νὰ κατακτήσει τὸν βόρειο Πόλο. Βάδισε 800 χιλιόμετρα μὲ τὰ πόδια πάνω στοὺς πάγους τῆς Ἀρκτικῆς. Μοναδικὸς σύντροφός του ἕνας σκύλος ἀπὸ τὴ Σιβηρία. Ἀβάσταχτη ἡ κούραση. Δὲν ἄντεξε ἄλλο. Δὲν εἶναι μικρὸ πράγμα νὰ βαδίζεις ὥρες ὀλόκληρες κάτω ἀπὸ τέτοιες συνθῆκες. Ἐξαντλημένος ἔπεσε πάνω στὴν ἠρωική του προσπάθεια. Ἐνα μικρὸ ἀεροπλάνο τὸν μάζεψε καὶ τὸν ἔφερε σ' ἕνα χωριουδάκι Ἐσκιμῶν. Εἶχαν βάλει πρόγραμμα νὰ προχωροῦν 20 χιλιόμετρα τὴν ἡμέρα. Συχνὰ χρειάστηκε αὐτὸς νὰ ἀντικαταστήσει τὸ σκύλο του, ὅταν τὸ ἔλκνηρό τους, μὲ τὰ λιγοστά ἐφόδια, ἔπρεπε νὰ διασχίσει δύσκολα περάσματα. Ἐζησαν σὲ θερμοκρασίες κάτω ἀπὸ 40 βαθμούς. Ἡ πορεία τους ἔγινε ἀκόμα πιὸ προβληματική, ὅταν ὁ σκύλος τραυματίστηκε στὸ ἕνα του πόδι ἀπὸ κοφτερὸ πάγο. Ἐφθασε τόσο κοντὰ στὸ σκοπὸ του. Τὶ σημασία ἔχει ἂν δὲν πάτησε τὸ στόχο του! Μάζεψε πλούσιο ὑλικό, χρήσιμο γιὰ τοὺς ἐπιστήμονες, γιὰ τὰ πειράματά τους. Προσπάθησε ὅσο μπορούσε. Καὶ ἡ προσπάθεια, ἄσχετα ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα, εἶναι νίκη. Γιατὶ ἡ ἀληθινὴ νίκη δὲν κρίνεται πάντοτε ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ μικρὴ ἢ μεγάλη προσπάθεια.

Ἀσφαλῶς δὲν ἦταν μικρὴ ἡ νίκη τοῦ Φόγγαρ καὶ ὁποιοδήποτε ἄλλου σὰν καὶ αὐτὸν ποὺ ξεκινάει, προχωρεῖ καὶ πέφτει πάνω στὴν προσπάθεια, στὸν ἀγώνα. Ἰσα-ἴσα μιὰ τέτοια νίκη εἶναι πιὸ σημαντική, θὰ λέγαμε, γιὰ πολλοὺς λόγους. Νὰ ἐργάζεται κανεὶς, νὰ κοπιάζει, νὰ μοχθεῖ καὶ νὰ βλέπει τὴν ἐπιτυχία νὰ τοῦ χαμογελάει καὶ νὰ στεφανώνει τὶς προσπάθειές του, εἶναι εὐκόλο. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ

δίνει φτερά, γιὰ νὰ συνεχίζει μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸ ἔργο του. Τὸ δύσκολο καὶ ἀληθινὰ ἠρωικὸ εἶναι ἄλλο. Νὰ κουράζεται καὶ νὰ μὴ βλέπει πάντα φανερά ἀποτελέσματα. Νὰ φυτεύει, νὰ καλλιεργεῖ, νὰ ποτίζει καὶ νὰ ἀργεῖ πολὺ ἢ καρποφορία. Νὰ σκάβει, νὰ προχωρεῖ στὰ σπλάχνα τῆς γῆς καὶ νὰ μὴ βρίσκει εὐκόλα τὸν κρυμμένο θησαυρό της, τὰ πλούσια κοιτάσματά της. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ πραγματικὰ υπεράνθρωπες προσπάθειες, θέληση δυνατὴ, ἀντοχὴ καὶ ὑπομονὴ μεγάλη.

Νὰ σκεφθοῦμε τὸν ἐπιστήμονα, τὸν ἐρευνητή, ποὺ ἀφιερώνει μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ σκυμμένος μέρες καὶ νύχτες στὸ μικροσκόπιο καὶ βλέπει τὸ ἐρευνητικὸ ὑλικό του πεισματικὰ νὰ μὴ τοῦ ἀποκαλύπτει τὰ μυστικά του. Καὶ αὐτὸς νὰ ἐπιμένει καὶ νὰ ὑπομένει καὶ νὰ μὴν ἀπογοητεύεται καὶ νὰ συνεχίζει, χωρὶς νὰ ἀποκάμνει, μέχρι νὰ δεῖ τοὺς κόπους του νὰ ἀποδίδουν. Καὶ μερικὲς φορές δὲν θὰ δεῖ αὐτὸς τὴν ἐπιτυχία. Τοὺς καρποὺς θὰ τοὺς γευθοῦν οἱ ἐπόμενες γενιές. Σύννηθες τὸ φαινόμενο νὰ εἰσέρχόμαστε στὸν κόπο τῶν ἄλλων. **«Ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε»** (Ἰωάν. δ' 38) εἶχε πεῖ ὁ Κύριος στοὺς μαθητὲς του. Χρειάζεται πραγματικὰ δυνατὴ θέληση, γιὰ νὰ μὴν λυγίσει κανεὶς, ἀλλὰ νὰ συνεχίσει, ἔστω καὶ ἂν καμιά φωτεινὴ ἀκτὴν δὲν τοῦ χαμογελάει.

Ἀληθινὰ ἄμορφες, δυνατὲς

καὶ ἀξιοθαύμαστες αὐτὲς οἱ ψυχές. Καὶ ἡ προσπάθειά τους γίνεται πιὸ δύσκολη ἀπὸ τὴ νοοτροπία τῆς ὑλιστικοκρατούμενης ἐποχῆς μας, ποὺ ζητάει πάντοτε τὸ εὐκόλο, τὸ γρήγορο. Θέλει νὰ σπέρνει καὶ νὰ θερίζει ἀμέσως. Ἄμεσα τὰ ἀποτελέσματα νὰ εἶναι. Ἄν ἦταν δυνατόν τὰ δέντρα νὰ φυτρώνουν, νὰ μεγαλώνουν καὶ νὰ δίνουν καρποὺς ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη. Ὅπαδοὶ τῆς «αὐτομάτου γενέσεως» θέλουν νὰ ἀγνοοῦν ὅτι μιὰ τέτοια θεωρία δὲν ἰσχύει οὔτε στὴ φύση οὔτε στὴν καθημερινὴ προσπάθεια οὔτε στὸν πνευματικὸ μας ἀγώνα.

Ἰδιαίτερα στὸν τομέα αὐτὸ πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴ μεγάλη σημασία καὶ ἀξία τοῦ ἀγώνα. Ἰσόβιος θὰ εἶναι ὁ ἀγώνας γιὰ τὸν πνευματικὸ μας καταρτισμὸ καὶ τὴν ἠθική μας τελειώση. Πολλὲς φορές θὰ παλέψουμε νὰ κόψουμε τὸν ἐγωισμό, νὰ δαμάσουμε τὶς ἀδυναμίες μας, νὰ κυριαρχήσουμε στὰ πάθη μας, νὰ ξεριζώσουμε τὸν φθόνον ἢ τὴν ἀντιπάθεια ποὺ αἰσθανόμαστε γιὰ τὸν διπλανό μας καὶ θὰ διαπιστώνουμε τὴ μεγάλη δυσκολία. Καὶ θὰ χρειάζεται νὰ ἐπιμένουμε ἄσχετα ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα. Ὁ πειρασμός, ὁ πιὸ ὑπουλός, θὰ μᾶς ψιθυρίζει: «Δὲν γίνεται τίποτα. Ἄφησε τὴν προσπάθεια». Θέλει νὰ μᾶς κάνει νὰ λησμονήσουμε, πὼς ὁ ἀγωνιστὴς μπορεῖ νὰ πέφτει, ἀλλὰ καὶ σηκώνεται καὶ προχωρεῖ. Καὶ τότε εἶναι κίολας νικητής.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

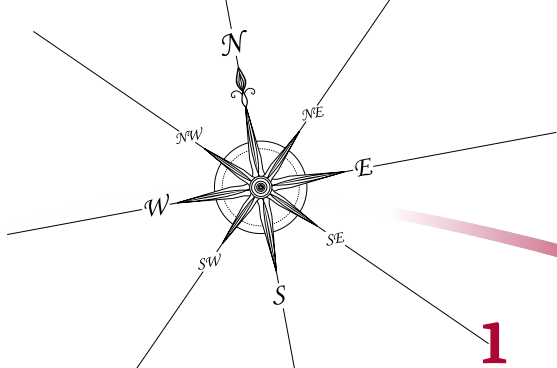
Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ (1786 - 1854)

1

«Υψιστε Θεέ... επίβλεψον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ δὸς νὰ ἐπιλάμψῃ ἐπ' αὐτῆς ὁ ἥλιος τῆς ἐλευθερίας».

(Ἀπὸ τὴν προσευχὴ του στὸ Ναύπλιο)

ΝΕΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Τὸ ἥσυχο σπιτικό τοῦ Παπαναστάση στὰ Δολιανὰ τῆς Ἡπείρου ἦταν ἀνάστατο. Ἡ παπαδιὰ κοίταγε νὰ μαζέψῃ τὸ κάθε τι.

Ὁ Παπαναστάσης ἄφηνε τὰ ἀγαπημένα του ἡπειρωτικά κώματα καὶ τραβοῦσε γι' ἄλλους τόπους κι ἄλλα μέρη. Ἡ μαύρη καταχνιὰ τῆς σκλαβιάς πλάκωνε σὰν βαρὺς βραχνᾶς τὴ γῆ τῆς Ἡπείρου. Τὸ δρεπάνι τοῦ ἐξολοθρευτοῦ καθημερινὰ ἀπειλοῦσε κάθε Ἡπειρώτη, ποὺ θὰ ὑποψιαζόταν ὁ κατακτητής. Καὶ μιὰ τέτοια ὑποψία ἄρχισε νὰ τρέφει καὶ ἐναντίον τοῦ ἀδούλωτου Παπαναστάση.

Ἔτσι μιὰ μέρα μάζεψε ὅλο τὸ νοικοκυριό του ἄφηνε τὰ Δολιανὰ καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Θράκη, ἄγνωστος ἀνάμεσα σ' ἄγνωστους. Ἐκεῖ, ὅπως καὶ στὴν πατρίδα του, δούλεψε σκληρά. Μετὰ τὴ θεία λειτουργία καὶ τ' ἄλλα ἱερατικά του καθήκοντα, τράβαγε μὲ μιὰ τσάπα γιὰ τὸ χωράφι. Ὀλημερίς ὁ τίμιος ἰδρώτας τοῦ σεβαστοῦ λευτῆ πτότιζε τὸ ἑλληνικὸ κώμα!

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀναμπουμπούλα, ἓνα χαρούμενο γεγονός ἦρθε νὰ χύσει βάλσαμο παρηγοριᾶς στὴν καρδιὰ τοῦ ξεσπιτωμένου Ἡπειρώτη. Ἐνα παιδιάτικο κλάμα γέμισε τὸ σπίτι. Ὁ Παπαναστάσης ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του τὸ γιό του, τὸν Γιώργο του.

Τριῶν μόλις χρονῶν ἦταν ὁ Γιώργος, ὅταν ὁ θάνατος χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους κι ἄρπαξε τὸν προστάτη τους. Ὁ Παπαναστάσης ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια.

Ἔτσι ἡ κυρά-Σωσσάνα ἔμεινε μόνη της καὶ σφίγγοντας στὴν ἀγκαλιά της τὸ Γιώργο της γύρισε πίσω στὴν κατακαυμένη Ἡπειρο. Ἐφθασε μαυροφορεμένη στὰ Δολιανὰ. Ἐκεῖ κοντὰ στοὺς συγγενεῖς της βρῆκε παρηγοριὰ κι ἀνακούφιση.

Σὲ λίγα χρόνια, ὅταν πιά ὁ Γιώργος ξεπετάχθηκε, ἡ κυρά-Σωσσάνα τὸν ἔστειλε νὰ μάθει τὰ πρῶτα γράμματα στὸ δάσκαλο τοῦ χωριοῦ. Ἐκεῖ ὁ μικρὸς Ἡπειρώτης πρωτόπασε στὸ χέρι του τὸ Ψαλτήρι καὶ τὸ Ὀκτωήχι κι ἄρχισε νὰ μαθαίνει ἀνάγνωσι καὶ γραφῆ. Τὸ ζωντανὸ κι εὐκίνητο μυαλό του ἄρπαζε γρήγορα τὸ κάθε τι ποὺ τοῦ μάθαινε ὁ δάσκαλος χωρὶς πολὺ κόπο. Ἔτσι ὅσο πέραγε ὁ καιρὸς φούντωνε μέσα του ἡ ὄρεξη νὰ μάθει κι ἄλλα κι ἄλλα.

Τούτη ἡ ὄρεξη τοῦ μικροῦ ἔκανε τὴ φτωχιά τὴ μάνα του νὰ ἀποφασίσει νὰ τὸν στείλει στὰ Γιάννενα, γιὰ νὰ τελειώσει ἐκεῖ τὰ «ἐγκύκλια μαθήματα». Ἐκεῖ τρώγοντας τὶς περισσότερες ἡμέρες ἓνα κομμάτι ψωμί καὶ λίγες ἐλιές ρίχτηκε στὰ μαθήματά του. Παρ' ὅλη ὅμως τὴ φτώχεια του πῆρε τὴν πρώτη

θέση ἀνάμεσα στοὺς συμμαθητές του.

Σὲ λίγο, ὅταν τελείωσε τὸ σχολεῖο στὰ Γιάννενα καὶ γύρισε πίσω στὰ Δολιανὰ, ἡ καρδιά του ἔκαιγε ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία ν' ἀποκτήσει ἀνώτερη μόρφωση στὰ ἑλληνικὰ πνευματικά κέντρα τῆς Εὐρώπης. Εἶπε τὰ ὄνειρά του στὴ μάνα, τὰ συζήτησαν. Μέτρησαν τὶς δυσκολίες. Στὸ τέλος ἀποφάσισαν νὰ πάει στὸ Βουκουρέστι.

Στὸ Βουκουρέστι ὁ μικρὸς Γιώργος εἶχε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ νιώσει οὔτε τὴ στέρηση τοῦ πατέρα, οὔτε τὴν ἔλλειψη τῆς μάνας. Ὁ θεὸς του, ὁ ἱερομόναχος Γεννάδιος, ἀντικατέστησε καὶ τοὺς δύο σ' ὅλα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὴ μόρφωση τοῦ παιδιοῦ στέλλοντάς το κοντὰ στὸν ξακουσμένο Σχολάρχην, τὸν Λάμπρο Φωτιάδη.

Ὁ Λάμπρος Φωτιάδης, εἶχε τὴ συνήθεια καὶ ἔδωσε καὶ στὸν Γιώργο πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ, κι ἓνα δεύτερο ὄνομα, τὸ ὄνομα Γεννάδιος. Ἔτσι στὴν ἱστορία ὁ γιὸς τοῦ Παπαναστάση ἀπὸ τὰ Δολιανὰ ἔμεινε γνωστὸς μὲ τὰ δύο ὀνόματα Γεώργιος Γεννάδιος.

Μὲ τὸν καιρὸ ὁ Γεώργιος Γεννάδιος ἔγινε ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ διακεκριμένους μαθητὲς τοῦ Φωτιάδη. Ἡ φιλομάθειά του τὸν ἀνέδειξε πρῶτο σ' ὅλα. Ἡ ρητορική του εὐφράδεια τοῦ ἔδινε τὴν εὐκαιρία νὰ μιλάει στὶς γιορτὲς τῆς Σχολῆς.

Τὰ χρόνια ποὺ ἔζησε κοντὰ στὸν ξακουστὸ αὐτὸ δάσκαλο τοῦ Γένους βάρυναν πολὺ στὸ διανοητικὸ καὶ ἠθικὸ πλάσιμο τοῦ νέου. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἡπειρώτη, ποὺ εἶχε ἄξονα καὶ περιεχόμενο τὴν πίστη καὶ τὴν πατρίδα, ἦταν ὁ σπόρος, ποὺ ἔπεσε σ' εὐπλαστὴ ψυχὴ καὶ παρουσίασε σὲ λίγο πλούσιους καὶ δυνατοὺς καρπούς. Ἡ ἠθικὴ προσωπικότητα τοῦ ἐνάρετου δάσκαλου χαράχθηκε στὴ νεανικὴ καρδιὰ τοῦ Γεννάδιου. Συγχρόνως ἡ φιλομάθεια τοῦ Γεννάδιου κεντρίστηκε τόσο πολὺ κοντὰ στὸν Φωτιάδη, ὥστε ἄρπαξε τὴν πρώτη εὐκαιρία καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Λειψία, ποὺ ἦταν τότε ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐπιστημονικὰ κέντρα τῆς Εὐρώπης.

Στὴ Λειψία ρίχτηκε μὲ ζῆλο καὶ ὄρεξη νὰ σπουδάσει ἰατρικὴ. Ἀλλὰ μόλις πέρασε τὸν πρῶτο χρόνο, ἔνιωσε ὅτι γιὰ νὰ πάρει δίπλωμα ἰατρικῆς δὲν ἦταν ἀρκετὰ ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἐξυπνάδα. Χρειαζόταν καὶ πολὺς καιρὸς, ἀλλὰ καὶ δαπάνη ὄχι μικρή. Ὁ Γεννάδιος ὅμως οὔτε πολὺ καιρὸ διέθετε, ἀλλὰ οὔτε καὶ πολλὰ χρήματα εἶχε. Ἔτσι λοιπὸν ἀναγκάστηκε νὰ ἀφήσει τὴν ἰατρικὴ καὶ νὰ γραφεῖ στὴ φιλολογία, ποὺ ἐπίσης δὲν ὀλοκληρώθηκαν. Διότι τὰ χρόνια ἐκεῖνα ἦταν δύσκολα. Ἄφησε τὴ Λειψία καὶ γύρισε ὡς δάσκαλος στὴν περὶφηρημ Σχολή...

(Συνεχίζεται)

ΑΚΛΟΝΗΤΟΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΙΣΤΗ ΜΑΣ

Με πόσες ελπίδες περιμέναμε τὸν ἔρχομὸ τῆς νέας χιλιετίας! Καὶ οἱ προσδοκίες μας σύντομα διαψεύστηκαν. Τὰ ἀγωνιώδη ἐρωτήματα ἔκτοτε διαρκῶς πληθαίνουν. Ἀπειλητικὴ ἢ ἀγωνία γιὰ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου. Ἡ ἀνθρωπότητα ζεῖ ἕναν ἐφιάλτη ἀπὸ τὰς «**ἀκοὰς πολέμων**», τὰ τρομοκρατικὰ χτυπήματα, τὴν ἀδίστακτη βία, τὸ ὄξυ οικονομικὸ πρόβλημα μὲ τὴν ἀνεργία νὰ καλπάζει... Καὶ μεῖς ἀντὶ γιὰ συστράτευση καὶ ἐπαγρύπνηση, ἀντὶ γιὰ ἐθνικὴ ἐνότητα «**ἀλλήλους δάκνομεν καὶ κατεσθίωμεν**» (Γαλάτ. ε' 15). Οἱ πολιτικοὶ μας, οἱ συνεπεῖς στὸ χρεοκοπημένο μαρξιστικὸ καὶ ἀθεϊστικὸ τους πιστεύω, δὲν διστάζουν νὰ προχωροῦν σὲ ἐνέργειες γιὰ τὴν περιθωριοποίηση τῆς Ἐκκλησίας. Ἄδυνατοῦν νὰ καταλάβουν, πῶς ὁ λαὸς αὐτῆς τῆς χώρας ἀντλοῦσε πάντοτε ἀκαταμάχητη δύναμη ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη πίστη, γιὰτὶ ἦταν ἀδιάρρηκτα ἐνωμένοι μὲ τὴν Ἐκκλησία. Ἀλλὰ ἄς μὴν αὐταπατόμαστε. Οὔτε ἡ Εὐρώπη οὔτε οἱ Διεθνεῖς Ὄργανισμοὶ μποροῦν νὰ μᾶς βοηθήσουν, ἂν δὲν φροντίσουμε ἑμεῖς νὰ βοηθήσουμε τὴν Πατρίδα μας. Καὶ τὰ Ἔθνη παρακμάζουν καὶ χάνονται, ὅταν λησμονοῦν τὴν ἱστορία τους. Ἰδιαίτερα ἑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἄς μὴν ξεχνᾶμε, πῶς χωρὶς πίστη στὸν Θεό, χωρὶς ἀγάπη στὴν Πατρίδα, χωρὶς σεβασμὸ στὴν οἰκογένεια, χωρὶς ἠθικὲς ἀξίες, δὲν μεγαλοφυοῦμε. Θὰ ἀρθοῦμε στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων; Μᾶς τὸ ζητάει τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ τόπου. Τότε καὶ τὸ νέο ἔτος θὰ εἶναι ἀληθινὰ ἐλπιδοφόρο.

ΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΤΩΣΗ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

«Καμπανακί τῆς Κομισιὸν γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἐκπαίδευση. Σὲ ἐλεύθερη πτώση ἢ ἐκπαίδευση. Σαφῆς ὀπισθοχώρηση παρατηρεῖται τῆ στιγμῇ πὸν ἡ Παιδεία ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐθνικῆς ἀναπτυξιακῆς στρατηγικῆς. Μάλιστα οἱ ἀριθμοὶ ἐπιβεβαιώνουν τὶς ὀξείες ἐπιπτώσεις τῆς οικονομικῆς κρίσης στὸ πληθυσμιακὸ ἀποτύπωμα τῆς Ἑλλάδας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων μειώνεται συνεχῶς τὰ τελευταῖα χρόνια: Ἀπὸ 118.000 τὸ 2008, μειώθηκε σὲ 92.000 τὸ 2014, πτώση 22%. Λόγω τῆς ὑπογεννητικότητας, ἀναμένεται καὶ δραματικὴ συρρίκνωση κατὰ 25% τοῦ μαθητικοῦ πληθυσμοῦ τῆς πρωτοβάθμιας ἐκπαίδευσης τὰ ἐπόμενα ἔξι χρόνια, τὴν ἴδια στιγμῇ πὸν ἡ Ἑλλάδα ἔχει μετατραπῆ σὲ χώρα μετανάστευσης χάνοντας κυρίως νέους ὑψηλοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου... Ἐπίσης ἡ Ἑλλάδα κατατάσσεται 26η στὸ σύνολο τῶν 28 κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ε. στὸν δείκτη ψηφιακῆς οικονομίας καὶ κοινωνίας γιὰ τὸ 2016...» («Καθημερινὴ» 24.11.2016). Πλάι στὴν ἀνασυχνητικὴ ὑποβάθμιση τῆς παιδείας δύο προβλήματα ἀναδεικνύονται ἀπὸ τὴν Ἐκθεση τῆς Κομισιόν: Τὸ ὄξυτατο δημογραφικὸ πρόβλημα μὲ κίνδυνον νὰ βρεθοῦμε σὲ λίγα χρόνια μὲ ἄδειες τάξεις στὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα. Καὶ τὸ ἄλλο ἢ καλπάζουσα ἀνεργία τῶν νέων πὸν τοὺς ἀναγκάζει νὰ φεύγουν σὲ ἀναζήτησι καλυτέρου μέλλοντος θὰ στερήσει τὴν Πατρίδα ἀπὸ ταλαντούχους ἐπιστήμονες. Νὰ ἐλπίσουμε, ὅτι, ἔστω καὶ ἄργα, κάτι γενναῖο θὰ γίνεῖ;

ΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τὰ προβλήματα τῆς μαρτυρικῆς Κύπρου ἀπὸ τὴν ἀνοχὴ καὶ ἀτομία τῶν ἰσχυρῶν συνεχίζονται. Ὁ ἀδίστακτος Ἀσιάτης δὲν ἔπαψε νὰ ἀπειλεῖ καὶ νὰ προκαλεῖ. Οἱ πρόσφατες δηλώσεις τῆς τουρκικῆς πολιτικῆς ἡγεσίας τὸ μαρτυροῦν. «Γιὰ πάνω ἀπὸ 40 χρόνια ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου δὲν ἔχει σταματήσει νὰ καταγγέλλει σὲ ὄλους τοὺς διεθνεῖς ὀργανισμοὺς ὅπως καὶ στὴν Παγκόσμια Σύνοδο τῶν Ἐκκλησιῶν κ.α. τὶς καταπατήσεις πὸν γίνονται σὲ θέματα θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν... Τὰ κοιμητήρια βρίσκονται σὲ οἰκτρὴ κατάσταση, ἀφοῦ ἔχουν συληθεῖ καὶ δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἢ πρόσβαση γιὰ ἐργασίες συντήρησης. Μόνο ἀπὸ σύμπτωση μποροῦν νὰ βρεθοῦν ἕνα μὲ δύο κοιμητήρια στὰ Κατεχόμενα, τὰ ὁποῖα ἔχουν γλυτώσει ἀπὸ τὴ βεβήλωση τῶν κατακτητῶν. Πάνω ἀπὸ 80 μνημεῖα ἔχουν μετατραπῆ σὲ τζαμιά, ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ ἐκκλησίες πὸν ἔχουν μετατραπῆ σὲ σταύλους, ἀποθήκες στρατιωτικοῦ ὕλικου, γκαράζ, Σκουπίδια καὶ μπάζα μέσα στὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Λουκά στὸ Ἄρναδι Ἀμμοχώστου, ὁ Ἅγιος Ἀναστάσιος στὴν Περιστερωνοπηγῆ εἶναι γεμάτος ἀκαθαρσίες ζῶων καὶ πτηνῶν («Ὀρθόδοξη Ἀλήθεια» 28.9.16)». Μέχρι πότε «ἡ ψυχὴ τῆς Κύπρου θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ λεπλατεῖται» καὶ νὰ πονάει γιὰ τὴ βεβήλωση τῶν μνημείων τῆς, τὴν ἀρπαγὴ τῶν θησαυρῶν τῆς; Οἱ Διεθνεῖς Ὄργανισμοὶ θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ἀνέχονται τέτοιους βανδαλισμοὺς;

ΦΡΟΥΡΙΟ ΑΠΟΡΘΗΤΟ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Τὸν τελευταῖο καιρὸ οἱ λεγόμενες «νέες μορφές οἰκογένειας» ζητοῦν γενικὴ καθιέρωση, ἀμφισβητώντας μάλιστα τὴ σημασία καὶ ἱερότητα τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογένειας. Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι πολλοὶ δὲν θέλουν νὰ ἀντιληφθοῦν, πῶς οἱ ἱεροὶ θεομοὶ δὲν ἀμφισβητοῦνται ἀτιμωρητί. Ὁ γάμος ἢ εἶναι μυστήριό μέγα ἢ δὲν εἶναι τίποτα. Ἐνθαρρυντικὸ εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι τὸ θέμα τῆς οἰκογένειας ἔχει ἀπασχολήσει συνέδριο πὸν διοργάνωσαν τὸ Κέντρο Μέριμνας Οἰκογένειας καὶ Παιδιοῦ (ΚΜΟΠ) καὶ ἡ Συνομοσπονδία Οἰκογενειακῶν Ὄργανώσεων τῆς Εὐρώπης (COFACE). Ἐνδεικτικὰ ἀποσπάσματα ἀποδίδουν τὴ σπουδαιότητα τοῦ θέματος: «Οἱ ἰσχυροὶ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ ἀσπίδα στὴν κρίση». «Χωρὶς τὸν θεομὸ τῆς οἰκογένειας ἢ οικονομικὴ ὕφεση θὰ εἶχε ἐπηρεάσει πολὺ περισσότερο τοὺς πολίτες». «Μὲ τόσο ὑψηλὰ ποσοστὰ ἀνεργίας καὶ ἀνθρώπων νὰ ζοῦν κάτω ἀπὸ τὸ ὄριο τῆς φτώχειας, ἢ οἰκογένεια ἦταν τὸ μόνον δίκτυ ἀσφαλείας πὸν προφύλασσε ἀπὸ τὴν ἀπελπισία». «Ἐνας βασικὸς λόγος πὸν ἕνα μεγάλω μέρος τοῦ πληθυσμοῦ δὲν ἔχει φτάσει σὲ ἀπόγνωση, παρὰ τὴν βαθιὰ οικονομικὴ κρίση, εἶναι οἱ ἰσχυροὶ οἰκογενειακοὶ δεσμοί...». «Ὅλα αὐτὰ μᾶς ὑπογραμμίζουν, πῶς θὰ ἔπρεπε αὐτοὶ πὸν θέλουν νὰ διαχειρίζονται τὰ κοινὰ, νὰ μάθουν πρῶτα νὰ σέβονται τοὺς κοινωνικοὺς θεομοὺς καὶ τὶς ἠθικὲς ἀξίες.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290«ΖΩΗ»
Ἰανουαρίου 189
114 72 ΑΘΗΝΑ